

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego wraz z dodatkiem porannym: **W Warszawie**: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75.
Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesarstwie rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie 1 kop. 50.
rs. Numer pojedynczy bez dodatku kop. 5; dodatek poranny kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDEMDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-ej zrana do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej zrana do 1-ej po południu.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz-garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz kop. 20.
Nekrologia za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia za jeden wiersz pierwszy raz 10 kop.; każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia za jeden wiersz po 2 kop. każdy raz, ogłoszenie minimum 20 kop.
Nadesłane: za jeden wiersz garmontowy rs. 1.
Ogłoszenia do *Kurjera* przyjmuje także Kantor własny *Kurjera* w Łodzi.

Dziś: Narodzenie N. M. P.	Wschód słońca o godzinie 5-ej minut 18	Wschód księżycy o godzinie 7 minut 12 r.	Środa: Gwidona Wyznawcy.
Niedziela: Imienia N. Marji P.	Zachód 6-ej " 88	Zachód 7 " 39 r.	Czwartek: Eugenja Panny.
Poniedziałek: Mikołaja z Tolentyna.	Długość dnia godzin 13 " 20	Wysokość wody na Wiśle st. 1. a. 6 (st. 1. a. 7)	Piątek: <i>Podwyższenie Krzyża Św.</i>
Wtorek: Jacka Męczeniaka.	Ubyło 3 " 13	Dziś o godzinie 4-ej zrana ciepła 9°	Sobota: Nikodema Kap. M.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon administr. 517. W Łodzi kantor własny. Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313. Ogłoszenia do „Kurjera Warszawskiego” między innymi przyjmują: Agencja Havasa w Paryżu, Rudolf Mosse, Haasenstein i Vogler A. G., tudzież wszystkie pierwszorzędne biura anonsowe za granicą.

Nadesłane.

Nowości! materiały na suknie! na kostjumy! krajowe i angielskie, otrzymał **A. Chojnacki i S-ka** Marszałk. róg Zgoda.
Magazyn **F. Car**, Marszałkowska 99, poleca wybór **futer i burek** damskich.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Radosławy, jutro Sobieboła.
Wystawy stałe: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Lokal Towarzystwa przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście № 15—od 10-ej zrana do 4-ej po południu.) — Wystawa obrazów Krywulca. (Lokal wystawy w hotelu Europejskim—od 10-ej zrana do 8-ej wieczorem.) — Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Lokal wystawy przy ulicy Nowy-Swiat № 27—od 10-ej zrana do 7½ wieczorem.) — Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rzemieślniczego krajowego. (Lokal wystawy w gmachu Muzeum przemysłu i rolnictwa przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście № 66—codziennie od 10-ej zrana do 4-ej po południu, w niedziele zaś i święta od 12—4-ej po południu. Wejście bezpłatne.) — Wystawa Muzeum przemysłu i rolnictwa. (Lokal wystawy w gmachu Muzeum przemysłu i rolnictwa przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście № 66—codziennie od 10-ej zrana do 4-ej po południu, dla rzemieślników od 7—9-ej wieczorem, w niedziele zaś i święta od 10-ej zrana do 4-ej po południu.) — Wystawa etnograficzna. (Lokal wystawy przy ulicy Wiejskiej № 18, dom hr. Branickiego—od 10-ej zrana do 6-ej po południu.) — Wystawa starożytności. (Królewska № 1, róg Krak.-Przedm.—od 10-ej zrana do 6-ej po południu. Wejście kop. 15.)
Koncerty: Koncert orkiestry pod dyrykcją Adolfa Sonnenfelda. (Dolina Szwajcarska—6 wieczorem.)

W Niznie Tatry.

(Wrażenia z wycieczki górskiej.)

Wielka cisza gór ogarnęła mnie znowu. Jest w niej urok, któremu nic zrównać nie zdoła i który zawsze ma świeżą moc w sobie. Jak delfin, któregooby na brzeg wyciągnięto i znowu w ocean puszczono: tak dusza zanurza się w głębi aż do zapamiętania, aż do zapomnienia świata i siebie samej!...
Falisty jakiś ruch niesie ją w dal, w bezbrzeż, kołysze, niesie precz, a ona płynie, jak dobry pływak, na znak na wodzie leżący, z głową w tył przechyloną, nieruchomą, zda się senny, wolnemu prądowi oddany.
Oto mi te góry, od których leci wiatr, o skrzydła orle i chylące się w urwisko limby otarty, takie znane, takie dobre znajome, a tak zawsze potężnie, nieodparcie ku sobie ciągnące. Jest jakieś zadumanie się natury w nich, jakiś zastój twórczych sił, coś, co się skończyło i nie rozwija się dalej i takie, jak jest, pamięta przedwieczność, w nieskończoność niemal sięga wstecz, w otchłań przeczasa zapada. Górami i morzem zamyslił się świat, jak się niebo zamysliło księżycem i gwiazdami...
I owładła mną to uczucie, któremu starałem się dać wyraz, mówiąc:
Źrenice moje błądzą po ziemi, po niebie,
Idą przez ziemię cicha, szeroka, świetlana,
Płyną po nieba głuchem, niezmiernem, przestworzu,
Leniwo, wolno, jak łódź po spokojnym morzu,
Gdy żagle pozwijano...
I ogarnia mnie jakieś sennie zamyslenie,
Jakiś smutek, żal dziwny—i takie pragnienie
Czegoś nieokreślonego duszę mą pochwyca:
Ze więcejbym owinąć nie pragnął w ramiona
Tej, która mi na wieczność rzuciła wspomnienie...
I jakaś nieskończona,
Nieskończona tęsknica

Teatry: Wielki: dziś „Carmen” (opera—występ pani Inez Salwaador oraz pp. Ludwika Iribarne i Eugenjusza Giraltoniego); jutro „Esmeralda” (balet—występ p. Michalina Rogińskiej); — Letni: dziś „Robotnicy” (dramat—debiut panny Falkowskiej) oraz „Dom otwarty” (komedia—debiut p. M. Tartakiewicza); jutro „Irena” (sztuka); — Nowy: dziś „Weseli spadkobiercy” (operetka—wznawienie); jutro „Weseli spadkobiercy” (operetka). (8 wieczorem.)
Teatryki: Bellevue: dziś „Stary kapral” (utwór sceniczny z muzyką); jutro „Stary kapral” (utwór sceniczny z muzyką); — Eldorado: dziś „Życie paryskie” (operetka); jutro „Życie paryskie” (operetka); — Wodevil: dziś „Żona z kurjera” (komedia-farsa); jutro „Żona z kurjera” (komedia-farsa). (8 wieczorem.)
Kasy oszczędności Banku państwa: centralna—gmach Banku; kasa I-sza—Targowa, 41 (na Pradze); II-ga—Chłodna, 37; III-ia—Nowowiełka, 26; IV-ta—Nowy Świat, 17; V-ta—Muranowska, 40; VI-ta—Nowiniarska, 6. (Kasa centralna przyjmuje i wydaje wkłady codziennie, z wyjątkiem świąt, od 10-ej zrana do 1-ej po południu; kasy zaś oddziałowe we wtorki, czwartki i soboty od 6—9-ej wieczorem, a w niedziele od 9½ zrana do 12-ej w południe.)
Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania za zastawy znajduje się na dzień 10 b. m. 10815 rs. 9 kop. (Pożyczki wydawane będą od 9—12-ej przed południem; prolongata walorów i wykupy uskuteczniają się od 9-ej zrana do 2-ej po południu i od 4—6-ej po południu.)

— Jutro w kościele św. Marcina (po-augustjańskim) zakończony zostanie doroczny odpust Pocieszenia Matki Boskiej, rozpoczęciem w piątek 40-godzinnym nabożeństwem, przy całodziennym wystawieniu N. Sakramentu, z kazaniami na sumie i niesporach oraz zwykłą przy zakończeniu podobnych nabożeństw uroczystością.
— Jutro, o godz. 8½ zrana, w kościele N. Panny Marji na Nowem-Mieście odprawiona będzie w kaplicy Matki Boskiej uroczysta wotywa.
— Jutro, w kościele Przemienienia Pańskiego (po-ka-

pucyńskim) o godz. 9-ej zrana, przed ołtarzem N. Panny Marji odprawiona będzie solenna wotywa.
— Jutro, o godz. 9½ zrana, w kościele archikatedralnym św. Jana odprawiona będzie solenna wotywa na intencję członków bractwa archikonfraternij literackiej.
— W dniu jutrzejszym, o godzinie 9-ej zrana, w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej w kościele św. Ducha (po-paulińskim) odprawiona będzie ku Jej czci solenna wotywa.
— W kościele N. Panny Marji Loretańskiej na Pradze jutro, o godz. 9½ zrana, odbędzie się przed wielkim ołtarzem solenna wotywa na intencję członków bractwa Różańca św.
— D. 30-go sierpnia (11-go września) r. b., jako w uroczystym dniu Imienin Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Pana, w Prawosławnym Katedralnym Soborze odprawioną zostanie liturgia święta o godz. 10½ zrana, poczem odbędzie się nabożeństwo dziękczynne do Wszechmocnego Stwórcy.
(Gaz. polic.)

Rozporządzenia rządowe.

Kredyt przemysłowy.

(Dokończenie.)

37) Instytucje bankowe czuwają nad wypełnieniem przez dłużnika przyjętych zobowiązań (art. 20) a w szczególności nad użyciem wydanych pożyczek na odpowiednie cele, przy czem niezależnie od rewidowania majątków przez delegowanych urzędników mogą żądać przedstawienia ksiąg handlowych.

Oblewa mnie bezbrzeżnym marzeń oceanem,
Na żądań zakrzewione wiedzie mnie bezdroża,
Tęsknię za czemś nieznanem,
Mistycznym i kryjonym,
Za czemś, co mogło istnieć przed wieków ogromem,
Albo stanie się kiedyś po wieków powodzi.
Lub dziś koło mnie może
Nieznane mi, przechodzi...
A wieki zmarłe i te, co przyjdą, w ogniu
Nigdzie nieprzerwanego wszechbytu łańcucha,
Wplatają, jako jedno z ogniw mego ducha,
I duch mój się rozszerza, rozdala, rozpyla,
Wciela się w czas i przestrzeń i wszechkształty—ginie,
Niestwieje we ssany w bezdenie wszechbytu,
Co jak olbrzymi polip osnuł go miljonem
Ramion, splotów i więzów—nurzy się w głębinie,
Przepada w nieskończoność...

Sądzę, że nietylko jeszcze w piękności swoich linii, w cudowności sych barw, w dzicy swojej, potędze grozy i gromu: ile w tym właśnie śnie czasu, który tu przestał iść naprzód, największy mają czar góry. Wydaje mi się, jakby błądzący po całej ziemi czas, przyszedłszy tu, legł na skalach i głowę oparłszy na ręce, zapatrzony w jeziora szkliste i w doliny szumiące lasami, zasnął i spił przez wieki. W ten sposób mógłby ktoś pojąć owego słynnego rycerza Giewontu, którego olbrzymi kształt widzi tam rozmarzona wyobraźnia ludzka.

Celem moim jest zwiedzenie Niżnich Tatr, czyli Liptowskich, przede wszystkim Kralowej Holi, jako głównego położenia, choć co do wysokości drugiego dopiero w tem pasmie wierzchołka. Tatry przeciąć chcę doliną Gąsienicowych Stawów i doliną Koprową. Ruszamy...

Jest nas trzech: kuzyn mój, dwudziestoletni słuchacz uniwersytetu, tragarz Józek i ja. Wyprawa w nieznane strony uśmiecha się nam, bośmy już Tatry wzdłuż i wszerz zbiegli i w takie w nich miejsce zajrzeli, gdzie poprostu robiło się zimno koło serca.

Pod Liljowem spotykamy profesora Chmielowskiego, powracającego z dużej wycieczki z przewo-

dnikiem Wala. Wala zapewnia, że pod Goryczkową „łóg se do cienia” niedźwiedź, który się przed tym pasł, a „co se trawy uskubnon, to se zaś wysyhipnon, a hipce beskurejjo na dwie siongi”.

Ponieważ Wala jest nieodrodnym synem ojca, o którym głoszą wieści gminne, iż „trzoma językami łąze, a jednym prowadzę mowi”, nie bardzo więc w tego niedźwiedzia chce mi się wierzyć i istotnie dojrzeć go nigdzie nie możemy. Słyszę jednak, że krąży obecnie koło Czarnego Gąsienicowego Stawu, widocznie więc Wala tym razem się omylił.

A chciałbym już raz ujrzeć—ma się rozumieć nie ze zbyt bliska—tego „jego”, któremu Witkiewicz nie mniej wspaniałym pomnik, jak homeryckiemu Sabale, postawił, któremu już nieraz szlakował, którego słyszałem w kosodrzewinie, a zobaczyć nigdy nie mogłem. Stajemy na Liljowem.

Tu obejmuje absolutną komendę, albowiem góral, który z nami idzie, dalej gór wcale nie zna.

Skręcam w lewo po nad Wierchcicką doliną ku Walentkowej; wiedzie nas doskonała ścieżka Towarzystwa tatrzańskiego aż na Przehybę i na dół ku Ciemnym Smreczynom.

Po drodze przypatrujemy się ślicznej dolinie Piarzyskiej, ciemnosmreczyńskim stawom z pysznym wodospadem, Miedzianemu, turniom Miękusowieckim, Cubrynowi, wierchom Półśredniemu, Hrubemu i Krzywaniowi. Na dole szumi las i przerynający go potok.

Ścieżka się kończy i „traci”, ale trafiamy na nowe, jakby je kto siał przed nami. Idę tak pewnie, szybko i stanowczo, że mój Józek, który jest dotąd tylko tragarzem, zaczyna na mnie patrzeć z pewnym uszanowaniem, ja zaś znam tylko kierunek i to, że—śmiałków psy nie zawsze gryzą.

Póki były ścieżki w trawie, choć trawa wyżej kolan sięgała, łatwo je odnajdywałem, jak odnalazłby je każdy wprawny turysta, w lesie jednak „stałek się całke głupi”. Jest też to bo las!

(D. c. n.)

Kazimierz Tetmajer.

38) W razie wykrycia uchylenia się od przyjętego zobowiązania, kredyt zostaje dla niestosującego się do przepisów dłużnika zamknięty; przyczem w tych wypadkach, kiedy skutkiem czynów dłużnika zaciągnięte na rachunek kredytu pożyczki uznane będą za niedostatecznie zabezpieczone, instytucja Banku za zgodą rady może przystąpić do amortyzacji przedterminowej. Zamknięty stosownie do niniejszego artykułu kredyt może być przywrócony nie inaczej, jak za zgodą rady.

39) Niezależnie od wymienionego w art. 38 wypadku, kredyty na sola-weksle mogą być zamknięte i amortyzowane przed terminem jeszcze w następujących razach: a) w razie ogłoszonej upadłości dłużnika; b) w razie dopuszczenia protestu sola-wekslu i c) w razie pojawienia się publikacji, że majątek, stanowiący zabezpieczenie kredytu, został wystawiony na sprzedaż przez licytację. Uwaga. W tych wypadkach kredyty mogą być przywrócone nie inaczej, jak na ogólnych zasadach, przyjętych dla przyznawania kredytu w Banku.

40) W razie zredukowania lub zamknięcia kredytu w wypadkach wyjątkowych mogą być dopuszczane prolongaty i rozkład na raty długów, wypływających z sola-weksli, według zasad, wskazanych w odpowiednich artykułach ustawy Banku; przyczem prolongaty muszą być połączone z częściową amortyzacją długu.

41) Egzekwowanie sola-weksli może być zwrócone zarówno na majątek, przyjęty na zastaw, jak i na każdy inny, według uznania Banku.

Forma podania.

1) Szczegółowy opis i ocena majątku fabryki, do której włączają się następujące wskazówki:

a) nazwa przedsiębiorstwa, rodzaj produkcji i miejsce, gdzie się znajduje fabryka (powiat, wieś lub miasto, ulica, numer domu);

b) obszar gruntu, na którym znajduje się fabryka; c) czy grunty i budynki stanowią własność petenta, czy też są dzierżawione, z dołączeniem w tym ostatnim razie kopji aktu dzierżawnego;

d) ilość, systemat, siła (w danym razie wymiary i objętość) maszyn, narzędzi, aparatów i mechanizmów wykonawczych;

e) ocena, dokonana przez petenta, budynków fabryczno-przemysłowych, gruntu i inwentarza, z dołączeniem opisu i szacunku, dokonanych przez Towarzystwo ubezpieczeniowe, oraz polisa ubezpieczeniowa albo świadectwo tymczasowe ubezpieczenia od ognia; f) długi, obciążające przedsiębiorstwo (zapisane na nieruchomościach).

2) Sposób prowadzenia robót w głównej produkcji i w połączonych z nią oddziałach.

3) Rodzaj i gatunek produkowanego towaru; cena różnych gatunków wyrobów.

4) Produkcja dzienna i roczna (ilość i wartość wyrobianego towaru) przedsiębiorstwa fabryczno-przemysłowego.

5) Rodzaj, gatunek i pochodzenie materiałów surowych, używanych do produkcji, roczne spożycie (ilość i cena) materiałów surowych różnego pochodzenia.

6) Rodzaj, pochodzenie, cena i roczne spożycie (ilość i wartość) zużywanego opału.

7) Miejsce zbytu produkowanego towaru; rozmiary zbytu (ilość i wartość) do różnych miejscowości.

8) Szczegółowe sprawozdanie z prowadzenia gospodarstwa fabryczno-przemysłowego za ostatnie lata i bilanse, jeżeli te ostatnie są prowadzone.

9) Wiadomości o personelu administracyjnym i technicznym (jakie kwalifikacje naukowe). Wiadomości o liczbie robotników przy produkcji głównej i ubocznych oraz ich płaca.

10) Wskazówki w następujących kwestjach:

a) czy przedsiębiorstwo petenta przynosi jaką korzyść którejkolwiek gałęzi przemysłu krajowego?

b) czy wyróżnia się ono pod względem przymiotów wyrobianego produktu lub ulepszeń technicznych w sposobie fabrykacji z pośród innych podobnych przedsiębiorstw?

(Prawo. wiadn. nr. 182)

Z doby wakacyjnej.

(Korespondencja własna Kurjera Warszawskiego).

Monachjum, w sierpniu.

Rozejrzawszy się bliżej w stosunkach tutejszych, przekonałem się, że obecny ruch artystyczny w Monachjum jest produkowany przedewszystkiem dla przyjezdnych i cudzoziemców.

Miejscowa publiczność woli na Wagnera chodzić po zwyczajnych cenach, aniżeli płacić potrójnie za tak zwane przedstawienia wzorowe (*Mustervorstellungen*), które pod wieloma względami godne są tej nazwy.

Prawdę powiedziawszy, na przyjęcie kilkudziesięciu tysięcy cudzoziemców stolica Bawarii powinna być lepiej wyekwipowana swoimi teatrami.

Wszystkie trzy są stare i nieporządnie utrzymane. Zmarły król podobno myślał o nowych gmachach, ale wspaniałe zamki pochłonęły tyle, że teraz trzeba latać dobrze zaszarganą listę cywilną Wittelsbachów.

Prasa miejscowa zajmuje się ruchem scenicznym w ogóle dorywczo, pisze sprawozdania sumaryczne, czasami ostre, ale dosyć gruntowne i sprawiedliwe.

Złociowy recenzent pisma *Bayerischer Kurjer* robi ciągle przeciwniki do pani Cosimy Wagner, gniewając się, że do Beyreuth'u odciąga niektóre siły miejscowe, zwłaszcza kapelmistrza Fischera i reżysera Müllera. Najobjektywniej, ale także krótko piszą *Münchener Neueste Nachrichten*, główny dziennik tutejszy, prowadzony ruchliwie, pełen drobnych artykułów i wiadomości, z artykułami wstępniemi na czele.

Oprócz tego istnieją cztery pisma codzienne popularne, a niema żadnej gazety politycznej w wielkim stylu.

— Tu się pije piwo, nikt nie ma czasu pisać i drukować książek, tak powiedziano do nas w pewnej księgarni.

Znać zresztą w mieście epokę wakacyjną. W oknach wielu pięknych domów pozapuszczane jeszcze żaluzje. Powoli jednak mieszkańcy z letnich wędrowek ściągają do miasta, w którym się żyje tanio i weale przyjemnie.

To też na przedstawieniach szekspirowskich, na które uczęszcza miejscowa publiczność, teatru, z początku w połowie puste, zapełniają się coraz lepiej.

Kilka tysięcy młodzieży akademickiej i uniwersyteckiej bawi dotąd na ferjach. Czasami tylko w kawiarniach widać młodych eksstudentów, którzy na policzkach noszą szramy zagojone, świadczące o ich burszowskiej fantazji. Widziałem wczoraj i takiego, co miał na krótko strzyżonej czuprynie sześć czy siedem ścieżek wychlasytanych rapirem.

Rozejrzawszy się po muzach i galerjach zrobiliśmy wczoraj wycieczkę do zamku Berg, nad jeziorem Starnbergsee, dokąd ciągnęły nas tragiczne wspomnienia po królu Ludwiku II-im. Przejechawszy godzinę koleją, znajdujemy się na pokładzie statku urządzanego z wielkim komfortem. Przed nami faluje marszczona silnym wiatrem powierzchnia wody w głębi, od południa widać odległą panoramę najwyższych gór bawarskich, których zębate grzbiety, lśniące tu i owdzie pasmami śniegów, toną w niebieskawym tle horyzontu, zlepiając się pozornie z chmurami.

Po kwadransie jazdy stajemy w zamku królewskim Berg'u. Tuż obok kilka domów prywatnych, położonych malowniczo nad nad brzegiem wraz z nieuniknioną w podobnych miejscowościach restauracją.

Po kilku minutach jesteśmy w dziedzińcu, na którego środku bije nieduża fontanna. Pałacyk skromny w gotyckim stylu, niezem nie zapowiada królewskiej rezydencji. Oplaciwszy pół marki, idziemy na pierwsze piętro do pokojów, zajmowanych niegdyś przez królową-matkę. Wszędzie czysto i skromnie, jak w średniowiecznym mieszkaniu. W przedpokoju szafki drewniane, malowane na olejno. W pokojach meble okryte kretonem, na ścianach sztychy, kilka akwarel, w narożnym pokoiku w koncie skromne biureczko.

Na drugim piętrze pięć równie skromnych pokojów króla. W pracowni i gabinecie orzechowe proste meble, a przy ścianach osiem ślicznych figurek 1/3 naturalnej wielkości, wykonanych przez Zumbuscha, a przedstawiających bohaterów oper Wagnera.

Na ścianach kilkanaście akwarel ilustruje dwukrotnie wszystkie sceny główne i postacie dzieł ulubionego mistrza. Biusty marmurowe Wagnera, Göthe'go i Ludwika XIV-go charakteryzują upodobania króla-artysty, który widocznie przyjeżdżał tu, aby odetchnąć w ciszy, pojąc się szlachetneml marzeniami.

W sypialnym pokoju skromne orzechowe łóżko, na którym spoczywa pościel jedwabna delikatna, kołdra, obita niebieskim atlasem. Tutaj Ludwik II-gi spał ostatnią noc przed śmiercią.

Co za szalony kontrast ze zbytkiem i przepychem w Chiemsee. A jednak ten skromny pałacyk więcej do nas przemawia, niż tamte złoczone komnaty. Zdaje się, że wspomnienie nieszczęśliwego monarchy przerosło do tych murów. Wyobraźnia dopełnia i upiększa rzeczywistość; uczucie napędza duszę nieokreślonym żalem.

Lasek, przylegający do pałacu, ma urok prostej i dzikiej przyrody, różniący się od charakteru dworskich parków, zakładanych według francuskiej mody. Ciągnie się on na stokach wzgórz skalistych, które od strony wschodniej zamieniają się tu i owdzie na ściany wielkich głazów, sterczących prostopadle. Kilka ścieżek zwirowych wiję się wśród drzew równoległe z brzegiem jeziora. Kilka strumieni szmerze po kamieniach. Idąc główną ścieżką, spotykamy nad brzegiem spory słup z czerwonego kamienia, z powierzchnią wygiętą w spiralne linje, zakończony latarnią z czerwonego szkła u góry. Na dolnej

jego części prosty napis: „15 Juni MDCCCLXXXVI.” To data zgonu Ludwika II-go, który opodal razem z dr. Guddenem znalazł śmierć w głębinach jeziora. Opinia powszechna twierdzi, że tu na dnie kryje się „coś tajemniczego”, a wszyscy dodają, że wielkiemu twórcy jedności niemieckiej ten „wypadek” był bardzo na rękę.

Wróciwszy do miasta, rozkoszując się powabami jeziora i snując niewesołe rozmyślenia na ten temat. Wczorajem poszedłem na przedstawienie chłopskiego teatru w Schliersee, którego towarzystwo występowało gościnnie w teatrze na Gärtnerplatz'u, mającym ten sam charakter i zakres, co warszawski teatr Mały, i zostającym pod kierownictwem intendentury dworskiej.

Teatr chłopski — to bardzo ciekawy owoc kultury niemieckiej i specjalnie bawarskiej. Sztuka ludowa jest tu oddawna z zamiłowaniem uprawiana. Utwory w dialekcie miejscowym oraz i górno-austriackim nie schodzą z repertuaru małych scen, a zwłaszcza czwartego teatru ludowego w Monachjum, stojącego jednak na dosyć niskim poziomie artystycznym.

W ostatnich czasach zamiłowanie do literatury dramatycznej przenika do warstw ludowych. Popularyzacja sztuki robi się w Niemczech na szeroką skalę. Wpływ Pallesko'go i kilku innych recytatorów, którzy jeździli po całych Niemczech, czytając arcydzieła, wydaje swoje owoce.

W bardzo wielu wsiach schodzą się w niedziele towarzystwa inteligentniejszych włościan i czytają dramaty Szekspira, Szyllera i Göthe'go z podziałem na role pod przewodnictwem nauczycieli miejscowych.

Nauka dykcji i deklamacji staje się obowiązującą częścią nauczania publicznego. Co na to powiedzą u nas ci krótkowzroczni, którzy tak przeciw niej gardłowali?

Owoce tego ruchu jest cieszący się bardzo dobrą renomą teatr chłopski, grający podczas letniego sezonu w otwartym teatryku nad brzegiem jeziora Schliersee, dokąd osobne pociągi osobowe chodzą z Monachjum. Nie miałem czasu zrobić tam wycieczki, więc z ciekawością poszedłem do teatru na Gärtnerplatz'u, gdzie trupa chłopska grała gościnnie „Rodzinę strzelca” (*Jägerblut*), sztukę ludową w 5-iu obrazach, Bennona Rauchenegger'a. Rozumiałem, co prawda piąte przez dziesiąte, bo z dylektem nawet niemiecka publiczność w miastach potrzebuje się oswoić. Sztuka zresztą pisana nudnie, w formie anzengruberowskiej, którą dziś ratować może tylko wielki talent tego pisarza.

Przedstawia ona historję małżeństwa z przeszkodami syna bogatego leśnika z ubogą wiejską dziewczyną. Najciekawszymi były dla nas sceny zbiorowe, w których charakter ludowy malował się doskonale. Pyszenie grane były zwłaszcza epizody w gospodzie, przeplatane pełnym życia charakterystycznym tańcem (*Schuhplattertanz*), w którym kobiety kręcą się w poważnym sztajerze, a mężczyźni gorączkowo biją się rękami po nogach, przytupują, a nawet w tempie tanecznym przewracają koziołki. Robią to tak grako i wesolo, że nie sprawiają wrażenia pajaców lub akrobatów, ale dają typowy obraz rozbrykania ludowego humoru. Znać, że bawarom dobrze na świecie. Ludzie tu się bawią ohocho i są kontenci z życia.

Grano sztukę wybornie. Okazuje się, że inteligentny chłop pod dobrą reżyserją jest doskonałym materiałem na wykonawcę ludowego dramatu. Ma poczucie prawdy, szczerłość i jakąś sympatyczną powściągliwość, tak różną od zwanej na scenach „bezcelności” rutylistów.

Szkoda tylko, że wieśniaczki bawarskie nie mają żadnego wdzięku. Nie sprawiało to przyjemności, że np. szyja jednej z aktorek nieublanszowana robiła wrażenie nieumytej, że jeden z aktorów miał szyję zepszeconą nieprzyjemnie przez wola, znaną chorobę górali. Ogół grał z życiem prawdy, sceny zbiorowe szły wybornie, z niektórych epizodów śmiałem się do rozpuku. Główną rolę cyrulika wiejskiego odtworzył Ksawery Terofal, wieśniak ze Schliersee z porywającym komizmem i zacięciem prawdziwego artysty. Sztuka ludowa ma tu wielką przyszłość.

Józef Kotarbiński.

Oświetlenie elektryczne.

Jak już donosiliśmy czytelnikom *Kurjera* (patrz nr. 235 z d. 26-go sierpnia r. b.), zarząd miejski krząta się około opracowania normalnych warunków konkurencyjnych na urządzenie w naszym mieście oświetlenia elektrycznego.

O ile rzeczony przedsiębiorstwo może liczyć na powodzenie, najlepszym dowodem jest fakt, iż przedwstępne deklaracje na prywatne zapotrzebowania światła elektrycznego już teraz zapewniają przyszłemu przedsiębiorcy kilkanaście tysięcy lamp żarowych, jakkolwiek zapotrzebowania te napływają przeważnie ze strony zarządów instytucyj publicznych,

z pomiędzy zaś właścicieli domów i fabryk zaledwie kilku wyraziło dotąd gotowość zaprowadzenia u siebie światła elektrycznego.

Podajemy poniżej wykaz gmachów, w których według złożonych deklaracji przedwstępnych wkrótce zajaśnieć ma światło elektryczne:

	ilość zapotrzebowanych lamp łukowych o sile 16 normalnych świec angielskich	żarowych o sile 500 takichże świec
b. Zamek królewski.....	300	—
Pałac Belwederski.....	464	6
Pałac w Łazienkach.....	651	20
Pawilon kawalerji w Łazienkach..	80	2
Biały pałac w Łazienkach.....	46	2
Pałac Mysliwski tamże.....	93	6
Teatrna wyspie.....	193	6
Stajnie.....	8	3
Stara Pomarańczarnia.....	32	6
Aleje w parku Łazienkowskim...	—	26
Izba Obrachunkowa.....	219	—
Zarząd komunikacyj.....	300	1
Gmachy zarządu wojskowego:		
1) Koszary huzarskie.....	65	—
2) „ ułańskie.....	72	—
3) „ kirasjerskie.....	11	—
4) Magazyn nr. 5 przy ul. Solcu..	8	—
5) Szpital ujazdowski.....	27	—
6) Skład apteczny przy ul. Górnej	2	—
7) Koszary ujazdowskie.....	70	—
8) „ jerozolimskie.....	70	—
9) „ mokotowskie.....	1	—
10) Gmach zarządu przy ul. Nowy- Świat nr. 69.....	58	—
11) b. Gmach komendantury na Sa- skim placu.....	30	—
12) Gmach warszawskiego okręgu wojennego tamże.....	47	—
13) Koszary mirowskie.....	3	—
14) koszary Nowomirowskie na ro- gu Ciepłej i Mirowskiej....	8	—
15) koszary żandarmerji tamże...	27	—
16) b. koszary artylerji konnej przy ul. Gesiej.....	23	—
17) koszary sapieżyńskie.....	35	—
18) „ sierakowskie.....	12	—
19) b. koszary królewskie obok Zamku.....	13	—
20) punkt zborny na Pradze.....	30	—
21) Piekarnia wojskowa przy ul. Smoczej pod nr. 36-ym....	19	—
22) b. pałac prymasowski przy ul. Senatorskiej.....	45	—
23) dawna mennica przy ul. Bielań- skiej.....	19	—
24) b. pałac Mostowskich.....	19	—
25) warszaty obozowe na Lesznie..	12	—
Gmachy uniwersytetu.....	110	5
Ratusz: a) zarząd miejski.....	832	23
b) zarząd policji.....	170	—
Cyrkuł I-szy na Podwalu.....	30	2
„ X-ty na Krak.-Przedm.....	19	3
I-szy oddział straży ogniowej na Nalewkach.....	11	—
V-ty oddział przy ul. Spornej pod nr. 20-ym.....	10	—
Stacja pomp przy ul. Czerniakow- skiej.....	42	—
Stacja filtrów na Koszykach.....	141	—
Gościnny Dwór.....	5	1
Rzeźnia miejska przy ul. Solec....	95	—
Klub ruskii na Nowym Świecie...	202	6
Resursa kupiecka.....	395	3
Klub myśliwski.....	50	2
Gmach Towarzystwa sztuk pię- knych.....	40	6
Muzeum przemysłu i rolnictwa....	317	—
Instytut Maryjski.....	700	—
Synagoga na Tłomackiem.....	860	—
Stacja kolei petersburskiej.....	300	—
Hotel Rzymski.....	205	6
„ Brühlowski.....	300	2
Ogród Saski.....	—	32
„ na Czystem.....	75	2
Instytut wód mineralnych w ogro- dzie Saskim.....	6	2
Łazienki akcyjne na Zjezdzie....	252	1
Dystylarnia Mokiejewskiego.....	68	—
„ Fuchsa.....	300	—
„ Haberbuscha i Schielego....	170	4
„ Kijoka.....	134	4
Fabryka „Wojciechów” na Pradze..	65	—
„ Temlera i Szwede”.....	300	10
„ asfaltu Wolanowskiego przy ul. Gesiej.....	55	2
„ asfaltu przy ul. Glinianej....	120	4
Dom przy ul. Grzybowskiej.....	100	—
Gmach Towarzystwa kredytowego ziemskiego.....	60	6

Ogółem tedy zapotrzebowanie wynosi już dotych-
czas 9,629 lamp żarowych i 200 łukowych, pomimo,
iż zaledwie mała część fabryk i większych domów
w mieście figuruje w powyższym wykazie.

Z dotychczasowych danych wypuszczać należy,
iż z chwilą podjęcia się przedsiębiorstwa przez jedną
z firm zaproszonych, ogólne zapotrzebowanie powię-
kszy się co najmniej w trójnasób.

Wiadomości zagraniczne.

Wiedeń, 6-go września.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)
(Epidemja.—Kongres lekarski.—Mamuty i ludzie.—
Manewry.—Sprawy teatralne.)

Zaczynają ludzie przesadzać w wiadomościach o cholera i oskarżać władzę, że prawdę, a raczej znaczną część prawdy zatajają. Otóż oskarżenie jest mylnem; namiestnik Galicji przysłał raporty dokładnie, a rząd z nich ogłasza wszystkie liczby, zgoła nic nie tając. Epidemja nie jest groźna, wszelkie środki ochronne są przedsiębrane, niemniej jednakże manewry korpusowe zostały odwołane i jest to właśnie jeden z środków ochronnych.

Równocześnie obradujący kongres lekarski w Peszcie zajmuje się epidemją; powagi, jak: Backer, Gruber, Mechników stwierdzają, że przecinek Kocha nie może być uważany za jedyny i w ogóle za powód choroby; że są inne jeszcze wirjony, że wywołują one chorobę, jeżeli w organizmie ludzkim znajdują już sobie pokrewne, jeżeli ich nie znajdują, to choroby same nie wywołują itd., o czem ktoś zawodowy zapewne wam doniesie. Niema zatem w tych sprawach żadnej pewności, prócz: że woda, żywność zepsuta itp. sprzyjają wybuchowi choroby, że środki ochronne jej nie dopuszczają. Niema powodu do strachu, ale należy żyć normalnie, wilka z lasu nie wywoływać. Kongres oświadczył się między innymi za ośmiu godzinami pracy fizycznej.

Złożono kongresowi sprawozdanie rządu Bośni i Hercegowiny o tamtejszych stosunkach zdrowotnych. Czytamy tam: Mahometanki żywią już ze względów religijnych nieprzezwyciężony wstręt do procedur leczniczych, podejmowanych przez lekarzy. Smutnem następstwem tego stanu rzeczy jest, że chore oddają się przeważnie pod opiekę znachorok. Śmiertelność przybiera tam ogromne rozmiary. Ma temu zapobiedz użycie lekaerek, w czem całą Europę uprzedzono. Działają tam już dwie lekarki: dr. med. Keck w Mostar i dr. med. Krajewska w Dolnia Tuzla. Dr. Krajewska zestawila o swojej działalności następujące dane: W r. 1893-im leczyła kobiet 343, dzieci 180, mężczyzn 30. Z czasem lekarki wyrugują tam znachorki, śmiertelność się zmniejszy.

Donosiłem w swoim czasie o ponownem wykopaniu w Przedmościu na Morawie szkieletów zwierząt z czasów mamuta i ludzi. Stwierdzono, że było tam obozowisko lub składy ubitych zwierząt; kości znalezione należały do 300 mamutów, do lwa, niedźwiedzia, lisa jaskiniowego, do renifera, tura itd. W jednym grobowcu znaleziono szkielety całej rodziny z siedmiu osób; po raz pierwszy stwierdzono równoczesność ludzi (olbrzymów) i mamutów. Zdaje się, że jakaś katastrofa rodzinę tę zaskoczyła; narzędzia zaś kamienne i kościane noszą już ślady pewnych ozdób rzeźbionych.

Aktorzy niemieccy z całej Austrii zawiązali Towarzystwo dla wspólnych interesów, wsparcia, emerytur i t. p. Prządają magnaci, to jest aktorzy z Burgu; rzecz arcyważną i godną.

Budowa nowego teatru na przedmieściu Landstrasse, na placu łyżwiarzy jest już zapewniona. Będzie to gmach monumentalny, systemu Fellner-Helmer.

O manewrach w Czechach opowiadają zajmujące rzeczy, mianowicie o służbie wykonywanej przez kołowników (prof. Małeckii oświadczył się za tem, żeby cyklistów nazywać kołownikami, nie kolarzami. Bycycie ma starą nazwę kolca (dualis); tak się nazywa dwukolny zaprzęg idący przed pługiem) i przez psy, których całe stada wytresowane są do noszenia pism i do szukania rannych.

Pomnik odsieczy Wiednia 1683-go r. będzie d. 13-go b. m. w tumie św. Szczepana poświęcony. Wielce to zadziwiło, że właśnie teraz znany historyk i polityk klerykalny, baron Helfert, ogłasza w Vaterlandzie jakoby nowe prawdy o odsieczy Wiednia, które mają wykazać, że główny oswobodziciel żadnej nie położył zasługi, lecz kierował się egoistycznymi interesami. Helfert opiera się rzekomo na nowej pracy historycznej francuza Cte Jean du Hamel de Breuil. Jest to oczywiście tendencyjny pamflet; rzeczą historyków będzie rozprawić się z pamflicistami. Przy sposobności odsłonięcia pomnika w tumie świętego Szczepana wydał prof. Zeisberg prawdziwą monografię o odsieczy Wiednia. A.

Berlin, 6-go września.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)
(Hagens.—Teatry.—Sport.)

W d. 4-ym b. m. zmarł dawniejszy prezydent „senatu, tutejszego „Kammergerichtu”, tajny radca sprawiedliwości, Franciszek Hagens. Przed dwoma laty już prawie zupełnie stracił wzrok. Hagens należał do rzędu najwy-

bitniejszych prawników monarchji pruskiej. Złożywszy, mając lat 25, egzamin asesorski z predykatem „wysmienicie”, co nader rzadko się zdarza, pracował w ministerjum sprawiedliwości, następnie w ministerjum rolnictwa. Jako sekretarz komisji rady związkowej, ustanowionej w r. 1877-ym, w celu rozpatrzenia projektu regulaminu kodeksu cywilnego, opracował podług uchwał komisji znaczną część uwag wstępnych, uzasadniających potrzebę regulaminu. W r. 1875-ym, jako sędzia, prezentowany do Kairu, wszedł w skład ustanowionego tam trybunału międzynarodowego, którego przez lat kilka był prezesem. Za powrotem sprawował obowiązki prezydenta senatu przy wyższym sądzie ziemiańskim w Poznaniu, następnie przy tutejszym „Kammergerichte”, aż choroba oczu zmusiła go do przyjęcia emerytury. W czasie od r. 1885 aż do 1888-go reprezentował powiat waldenburski na Szląsku w sejmie tutejszym. Zmarły cieszył się szczeremi sympatjami wszystkich tych, co go znali. Był mężem wiedzy olbrzymiej, cenionym dla prawego nader charakteru i dobroci serca.

Wszędzie na słupach ulicznych widnieją obecnie wielkie plakaty z obwieszczeniem, że otwary się ponownie podwoje tego lub owego teatru, tego lub owego zakładu zabawy. Teatr Berliński wczoraj po raz pierwszy pod nową dyrekcją Blumenthala zaprezentował się publiczności dramatem Anzengrubera „Proboszcz w Kirchfeld”, który znalazł dzielnych przedstawicieli. Nationaltheater, odznaczający się fuzerką sceniczną, w dniu wczorajszym wystawił farsę „Modelka”. Sztuka przepadła z kretelem.

Sport wiosłowy, dzięki inicjatywie, danej przez cesarza, zaczyna się na dobre przyjmować i w niemieckich kołach akademickich. W tych dniach pięciu członków Towarzystwa gimnastycznego we Wrocławiu gigiem na cztery osoby odbyło dystans 492 kilometrów pomiędzy Wrocławiem a Szczecinem w 5½ dniach. W łodzi przy wiosłach przesiadzieli 67 godzin i 42 minut. Odbyli dziennie po 100, 81, 84, 87, 90 i 50 kilometrów. Utrudniała znacznie wyprawę niepogoda w postaci wiatru, deszczu i niski poziom wody. K.

* Paryż, 5-go września.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)
(Blowitz.—Dom bez komornego.)

Times londyński posiada tutaj korespondenta, sławnego p. Blowitza, który jest Niemcem z pochodzenia, a zapewne dawno byłby wypędzony z Francji, gdyby przezornie nie był przyjął obywatelstwa francuskiego. W r. z. opozycja aż się pienia, dowiadując się od prawników, że nie, oprócz chyba zaciągnięcia się do szeregów cudzoziemskich, nie może francuza pozbawić tego tytułu, że więc jest wobec korespondenta Timesa bezsilna. Rzeczywiście, jeśli kto wątpi, że prasa jest szóstym mocarstwem europejskiem (siódmym, licząc z Hiszpanją, żeby się nie obraziła), to Times i jego ambasador „in partibus”, p. Blowitz, najłatwiej go mogą o tem przekonać...

W dzisiejszym numerze Journala były minister spraw zagranicznych, p. Flourens, roztrząsa studjum, które p. Blowitz świeżo wydrukował w miesięczniku amerykańskim Harper's New Monthly Magazine p. t. „Dyplomacja francuska za trzeciej rzeszypospolitej”. Nikt nie może znać tej kwestji lepiej od Blowitza: pałac elizejski od czasu prezydentury Thiersa, ministerjum spraw zagranicznych nie ma dla niego sekretów, a co ważniejsza, jak się to z samego jego artykułu okazuje, nie umie nic mu odmówić. Ta „anglomanja”, mająca zresztą głębokie tradycje w rozwoju mieszczaństwa francuskiego, teoretycznie popierana zawsze przez Say'ów i innych czystych „ekonomistów”, która doprowadzała znowu do rozpacz całą lewicę, od spokojnego Freycineta do krzykaczów z „Kokardy” i założycieli „Ligi patriotów”—jest w ogromnej części dziełem Blowitza. Wpływ jego jest tak potężny, że nominacje ministrów i ambasadorów jemu podlegają. Sam on to pośrednio opowiada—pewny zresztą bezkarności—jak jedynie książę Decazes zachowywał w ministerjum spraw zagranicznych zupełną niezależność, jak następcę jego, Waddington, z pochodzenia Anglik, wpływowi Timesa niejako zawdzięczał swoje stanowisko; jak potem, pod jego naciskiem, odwołany został ze stanowiska p. de Gentaut-Bizon, ambasador w Berlinie. W ogóle z artykułu Blowitza wynika, według p. Flourensa, że od lat 25-iu dyplomacja francuska jest prosto usługą, choć nieświadomą totumfactą Johna Buhla.

Po wypadku, w którym właściciel domu niejako nadużywał prawa własności przez zamurowanie lokatorów z sąsiedztwa, ciekawym jest inny wypadek, gdzie właściciel domu zupełnie zaniedbał swych praw i obowiązków.

Jest w pobliżu bulwaru św. Michała stara, bardzo stara ulica de la Huchette, a na niej w pobliżu „taniaka”, gdzie czasem biedniejsi studenci chodzą na bieszytkę za 30 centymów, gdzie zachodzi niekiedy amator zabytków poeta Verlaine, niemniej stare domostwo, ciemne, ponure, obdrapanie, pamiętające chyba króla Ówieczka. Warto jednak pamiętać, że znajduje się ono pod N° 1 ter, bo gospodarz nie pobiera tam wcale komornego i nigdy nawet nie pokazuje się na oczy lokatorom. Wprawdzie za to nie podejmuje żadnych reparacyj, ale cóż to szkodzi? Reparacje też, duch karygodnego nowatorstwa, zniszczyły, niestety, ten raj. Lokatorowie postanowili dom otyńko-

wał na wspólny koszt, a szewca z pierwszego piętra uczynił wykonawcą postanowienia. Gdy jednak przyszło do zapłaty, nikt nie dał i szewc musiał się uiścić sam. Rozgniewany, odnalazł właściciela, za marną cenę wziął kamienicę w dzierżawę i przyszedł z dokumentem w rękę, jako mściciel, do współlokatorów, żądając odtań za mieszkanie zapłaty, zresztą niewielkiej.

Znowu dwie kwestje wypływają tu na porządek dzienny.

Obliczono, że w liceach, czyli gimnazjach rządowych, uczniowie mają ni mniej, ni więcej, tylko 201 dni wolnych od pracy w ciągu roku; w ciągu tedy pozostałych 164-ch muszą przejść kursy roczne. Zład ogromne przeciążenie, powierzchowna nauka, a w końcu niższość przy różnych egzaminach konkursowych od różnych szkół prywatnych.

Czy lekarz powinien przedłużać życie chorego, o którym wie, że jest nieuleczalny, i który cierpi? Takie pytanie postawił wybitnym lekarzom *Gaulois*, z powodu choroby hrabiego Paryża. Wszyscy, między nimi prof. *Sée*, dr. *Dumontpallier* odpowiadają twierdząco; nikt nie ma prawa przyspieszać niszcącego dzieła natury, bo nikt nie zna jej wszystkich tajników: oto ich argument...

K.

*
Londyn, 2-go września.(Korespondencja specjalna *Kurjera Warszawskiego*.)

(Neo-chrześcijaństwo i katolicyzm w Anglii.)

Faktem jest charakterystycznym, że, jak z jednej strony wzrasta tu do ogromnych rozmiarów literatura neo-chrześcijańska, tak z drugiej strony razi ubóstwo niezmiernie płodnej do niedawna literatury anglikańskiej — a za to czynnymi są pisarze katolicy. Neo-chrześcijaństwo ze swoimi szermierzami — jak prof. *Drummond*, miss *M. Corelli* i *Norman Galton* — nie polemizuje z teologami i filozofami katolickimi; nawet zdaje się szukać połączenia wszystkich wyznań chrześcijańskich w kościele jednym. Katolicy znów zajęci wyłącznie tą samą sprawą, pomijają milczeniem piśmiennictwo najnowszej szkoły — dochodzącej do wiary chrześcijańskiej drogą badań przyrodniczych i psychologicznych.

Najplodniejszy i najwięcej od lat kilku wpływowy pisarz katolicki, *W. S. Lilly*, sekretarz Towarzystwa „Unji katolickiej w W. Brytanji”, wydał właśnie nowe dzieło p. t. „Prawa chrześcijaństwa” (*The Claims of Christianity* — u wydawców *Chapman i Hall*, str. 246), w którym bada ściśle stosunki między chrześcijaństwem i buddyzmem; omawia charakter i skutki spójni kościoła z państwem w wiekach średnich; ocenia wpływ Odrodzenia na położenie i naukę katolicyzmu, przyczyny i skutki Reformacji — wreszcie wyraża swoje zdanie o przyszłości katolicyzmu. Dzieło, wzbogacone listami kardynała *Newmana* o buddyzmie i Ewangelji, uważane jest za najlepszą z istniejących apologij kościoła katolickiego.

Ed. N.

*

Medjolan, 27-go sierpnia.

(Korespondencja specjalna *Kurjera Warszawskiego*.)

(Jeszcze Lucca. — Wystawa. — Odkrycie.)

Słynna właścicielka firmy „*Francesco Lucca*”, *Joanna Luca*, umarła w 84-ym roku życia w willi swojej *Cernobio* pod *Medjolanem*. Mąż zmarłej był jednym z największych nakładców we *Włoszech* i w *Europie*, po jego śmierci żona przyjęła kierownictwo interesu i rozszerzyła znacznie jego ramy. Pomimo, że nie posiadała żadnego ogólnego, tem mniej muzycznego wykształcenia, dzięki wrodzonej inteligencji i głębokiej intuicji, wkrótce została potęgą handlową i na kilka lat przed śmiercią sprzedała interes swój *Ricordiemu* za 2 miliony lirów. Dziełom *Wagnera* głównie zawdzięczała cały swój majątek. Była postacią wielce popularną w *Medjolanie* i znaną we wszystkich sprawach tutejszego społeczeństwa. Za trumną szli wszyscy wielcy wydawcy, artyści, literaci i wychowawcy zakładów filantropijnych, których była gorliwą protektorką.

Od kilku dni otwarto na placu wystawy w zamku *Sforza* wystawę obrazów znakomitego malarza *Segantini*, składającą się z 90-tu płócien. Wystawę podzielono na trzy grupy, pochodzące z trzech epok działalności mistrza. Talent to wszechstronny i potężny. Niema motywu lub tematu, któregoby się nie dotknął. Ilość dzieł *Segantini* obliczają do 200 płócien.

Przy restauracji kościoła *San Lorenzo* w *Weronie* znaleziono pomiędzy rupieciami obraz *Madonny*, w którym znawcy uznali dzieło *Rafaela*. Jednocześnie odkryto w starym ołtarzu płótno mistrza *Nicolo Giolino*. Konsorejum tutejszych antykwaryjuszów ofiarowało za oba obrazy milion lirów, lecz oferty nie przyjęto.

Verdi zajęty obecnie pracą nad nową operą „*Ugolino*”. W tym celu przewertował całą literaturę tego przedmiotu. Libretto pisze prof. *Fedeli*, podług rękopisów *Galilei*. Treść zaczerpnięta z „*Piekła*” *Dante*go. W październiku *Verdi* udaje się do *Paryża*, gdzie ma być obecnym na próbach i premierze „*Otella*”.

S. N.

Od administracji.

Z powodu kończącego się kwartału uprzejmie prosimy sz. prenumeratorów o wczesne nadsyłanie przedpłaty na czas dalszy, od tego bowiem zależy regularny odbiór naszego pisma. Dla uniknięcia nieporozumień, uprzedzamy szanown. prenumeratorów miejscowych „*Kurjera*”, iż przedpłata na ręce roznosicieli może być wnoszona jedynie za kwitem sznurowym, pieczęcią administracji opatrzonym, w przeciwnym bowiem razie za wpływ pieniędzy odpowiadać nie możemy. Prenumeratorów zaś prowincjonalnych uprzedzamy, iż przedpłata winna się zaczynać od 1-go każdego miesiąca nowego stylu i kończyć się na ostatnim dniu każdego miesiąca, gdyż inaczej powstaje podwójny koszt portorjów dla prenumeratora. Równocześnie uprzejmie prosimy tych prenumeratorów, którym wysyłałiśmy „*Kurjera*” podczas sezonu letniego za granicę lub na prowincję na rachunek, o laskawe uregulowanie należności po powrocie do miejsca stałego zamieszkania a to dla umożliwienia korzystania i w przyszłości z tego udogodnienia. Wszelkie listy pieniężne i korespondencje, tyżące się prenumeraty lub ogłoszeń, winny być adresowane wprost do ADMINISTRACJI „*KURJERA WARSZAWSKIEGO*”, plac Teatralny nr. 9.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— *Praw. wiestn.* zamieszcza rozporządzenie, na zasadzie którego p. minister finansów ma prawo uwalniać od cla do wysokości 10,000 rs. (dawniej do 5,000) przedmioty, przywożone z zagranicy, na potrzeby towarzystw dobroczynności, instytucji prywatnych i publicznych, zakładów naukowych itd.

— W uzupełnieniu wzmianki zamieszczonej przez nas przed kilku dniami w porannem wydaniu *Kurjera*, zaznaczamy, iż w dniu wczorajszym władze sądowe tutejsze otrzymały zawiadomienie od starszego prezesa izby sądowej warszawskiej, iż minister sprawiedliwości przyjeżdża w d. 9-ym października i bawie będzie w Warszawie przez dni dwa. Jego Ekscelencja obecnym będzie na posiedzeniach sądów ogólnych, jednego z sądów pokoju, tudzież najbliższego z Warszawy sądu gminnego; zamieszka w hotelu Europejskim. *Czajdani* donosi, iż p. minister sprawiedliwości oprócz warszawskiego zwiedzi jeszcze okręgi sądowe: odesski, kaukaski, kijowski i charkowski.

— *Now. derpt. gaz.* donosi z *Jurjewa*, że od zeszłego tygodnia obowiązuje studentów uniwersytetu jurjewskiego zakaz noszenia zewnętrznych insigniów korporacyjnych: czapek różnobarwnych, wstęg i t. d. *Gazeta* czyni uwagę, że tym sposobem restytuowano tryb rzeczy, egzystujący za czasów cesarza *Mikołaja*. Pozwolenie noszenia znaków korporacyjnych nastąpiło d. 9-go maja 1855-go r.

— Na dworcu kolei warszawko-wiedeńskiej ustawiana jest obecnie czwarta kasa, która pomieszczenie znalazła w sali bagażów odchodzących. Kasa pomieniona sprzedawać będzie tylko bilety „ulgowo” wojskowe i oficerskie oraz stemplować bezpłatnie.

— W skutek reorganizacji wydziału ruchu na kolei wiedeńskiej, etat osobowy tego wydziału, jak i wydziałów z nim związanych uległ ma pewnej zmianie. W miejsce zakwalifikowanych do zwinięcia projektowane jest wytworzenie sześciu posad nowych z uposażeniem od 1800 rs. każda.

— Według zakomunikowanego nam przez radę miejską warszawską dobroczynności publicznej wykazu ruchu chorych cholerycznych w szpitalach warszawskich w ciągu doby od godziny 12-iej w południe d. 6-go do tejże samej godziny d. 7-go września, do szpitala na *Pradze* przybyło 2 nowych chorych, pozostało chorych 31; do szpitala żydowskiego przybyło nowych chorych 2, wyzdrowiało 2, zmarło 2, pozostało chorych 18; w szpitalu zapasowym liczba chorych nie uległa zmianie, tj. było ich 14. Razem więc pozostało z dnia 7-go września chorych 63, tj. tyleż ile ich pozostało z poprzedniego dnia. W tej liczbie żydów jest 15. Nowoprzybyli chorzy pochodzą: z *Warszawy* z ul. *Franciszkańskiej* nr. 6 jeden, z *Pragi* z ul. *Radzywińskiej* nr. 4 i *Wolowej* po jednym, a nadto jeden z wsi *Wola*. W tymże samym

przebiegu czasu wyzdrowieli i wypisani zostali: ze szpitala żydowskiego: *Jankiel Bajgele* z ul. *Sapieżyńskiej* nr. 10 i *Abram Chudziatko* z wsi *Koło* w powiecie warszawskim. Według sprawozdania z przebiegu epidemii cholery w gubernjach Królestwa Polskiego, zamieszczonego w *Warsz. Dniem.*, w obrębie gubernji warszawskiej w d. 2-im września: w powiecie warszawskim zachorowało osób 4, wyzdrowiało 6, pozostało chorych 36; w powiecie wrocławskim wyzdrowiało 5, pozostało chorych 25; w powiecie grójeckim zachorowało osób 3, zmarła 1, pozostało chorych 23; w powiecie gostyńskim pozostał 1 chory; w powiecie płońskim zachorowało osób 4, wyzdrowiały 4, zmarły 3, pozostało chorych 5; w powiecie łowickim zachorowało osób 6, wyzdrowiało 12, zmarło 6, pozostało chorych 25; w powiecie pułtuskim wyzdrowiały 2, pozostało chorych 14; w powiecie skierniewickim pozostało chorych 3; w powiecie kutnowskim zachorowało osób 9, wyzdrowiało 17, zmarły 4, pozostało chorych 46; w powiecie błońskim zachorowała osoba 1, wyzdrowiały 2, pozostało chorych 31; w powiecie sochaczewskim wyzdrowiała osoba 1, pozostało chorych 5; w powiecie nowomińskim wyzdrowiały 2 osoby, pozostał chory 1. W obrębie gubernji kaliskiej w d. 31-ym sierpnia do d. 2-go września zachorowało osób 25, wyzdrowiało 22, zmarło 10, pozostało chorych 24. W obrębie gubernji kieleckiej w d. 2-im września zachorowało osób 80, wyzdrowiało 41, zmarło 70, pozostało chorych 370. W obrębie gubernji łomżyńskiej w d. 2-im do d. 4-go września zachorowało osób 11, wyzdrowiało 18, zmarło 10, pozostało chorych 26. W obrębie gubernji radomskiej w czasie od d. 30-go sierpnia do d. 2-go września zachorowało osób 183, wyzdrowiało 134, zmarło 110, pozostało chorych 154. W obrębie gubernji piotrkowskiej w d. 3-im września zachorowało osób 40, wyzdrowiało 32, zmarło 10, pozostało chorych 346. W obrębie płockiej w d. 31-ym sierpnia zachorowało osób 10, wyzdrowiały 3, zmarła 1, pozostało chorych 76. W obrębie gubernji siedleckiej w d. 2 i 3-im września zachorowało osób 111, wyzdrowiało 44, zmarło 58, pozostało chorych 98.

— Ruch ludności w zeszłym tygodniu był następujący: zmarło 385 osób, czyli w stosunku rocznym i na 1000 mieszkańców było 36:50 zejść; tygodnia poprzedzającego stosunek ten przedstawia, się jak 39:93, a w odpowiednim tygodniu r. z. 24:29. Najwięcej ofiar zabrał nieżyt kiszki, mianowicie 94, zapalenie płuc 33, suchoty płuc 24, zapalenie oskrzeli 10, zapalenie mózgu 24, uwiad schyłkowy 12, rak 10, organiczne choroby serca 11, apopleksja 3; z chorób zakaźnych: na ospę 1, na odrę 12, na szkarlatynę 14, na cholere azjatycką 32, na tyfus wysypkowy 5, na błonicę 12 i na krwawą dysenterję 22. Śmiercią wypadkową zmarły 3 osoby; samobójstw i zabójstw nie było. W tym samym okresie czasu urodziło się: chłopców ślubnych 203, nieślubnych 18, dziewcząt ślubnych 164, nieślubnych 21; pochowano noworodków martwych 11; małżeństw zawarto 104.

— W piątek dnia 14-go b. m. odbędzie się posiedzenie komitetu budowy kanałów i wodociągów.

— Po ukończeniu robót ziemnych na stacji pomp inżynier kierujący robotami przystępuje w poniedziałek do prac betonowych, które prowadzone być mają pośpiesznie, tak iżby w r. b. mogły być ustawione kotły. Gdyby budowa nie mogła być w zupełności ukończoną, kotłownia otrzyma dach drewniany prowizoryczny. W tygodniu nadchodzącym rozpoczętą będzie znów jedna linja kanałowa, t. j. na ul. *Twardej* od *Srebrnej* do *Żelaznej*, natomiast w oddziale pierwszym projektowane jest wielkie połączenie posesji, na której mieści się sąd okręgowy (były pałac *Paca*). Roboty uliczne wykona sam zarząd kanalizacji, wewnętrzne zaś urządzenia oddane zostaną drogą konkurencji ograniczonej którejkolwiek z firm technicznych miejscowych. Przyspieszenie tej roboty wywołane zostało potrzebą ułożenia bruku drewnianego na ulicy *Miodowej*.

— Zarząd teatrów warszawskich nie przyjął przesłanego mu przez zarząd miejski rachunku na rs. 851 kop. 31 za przeprowadzenie rur wodociagowych do teatru *Letniego*, a to z tej jakoby przyczyny, iż z ruf powyższych korzysta i zarząd miejski do rozprawy dziania wody w ogrodzie. Wskutek tego magistrat wyjaśnił, iż roboty powyższe dopełnione zostały li tylko na potrzebę teatru, gdyż na potrzebę ogrodową zarząd miejski ma przeprowadzone osobne rury, zatem uważa żądanie swoje zapłacenia przez zarząd teatrów całej pomienionej kwoty za zupełnie uzasadnione.

— Ulica *Bonifraterska*, po ukończeniu robót kanalizacyjnych, została dla przejazdu otworzona.

— Dokładnie motywowany protokół posiedzenia starszych zgromadzeń rzemieślniczych w kwestji organizacji szkół rzemieślniczo-niedzielnich, dotyczący

głównie nadania więcej praktycznego kierunku w kształceniu młodzieży rzemieślniczej, zwiększenia czasu nauki i przyjmowania do szkół terminatorów zupełnie nie jeszcze nie umiejących, a ztąd utworzenia klasy wstępnej, w którejby zaczynało naukę od abecadła, zarząd miejski w tych dniach przesłał do inspektora szkół m. Warszawy, jako bezpośredniego zwierzchnika tychże szkół do opinii w kwestji projektowanej reformy.

== W ochronie 5-iej dla biednych dzieci przy ulicy Mokotowskiej pod nr. 35-ym, kosztem opiekunek tej ochrony, pp.: Karszo-Siedlewskiej i Karoliny Vetter, dziatwa otrzymuje codziennie gorącą herbatę z pieczywem, zaś w ochronie 33-iej przy ulicy Tarczyńskiej za rogatkami jerozolimskimi staraniem opiekuna ks. Seroczyńskiego otrzymuje również podobny posiłek.

== Po długiej nieobecności powrócił wczoraj z zagranicy profesor Adolf Pawiński.

== Na kilkotygodniowy urlop za granicę w celu poratowania zdrowia udał się naczelnik biura budowy, inż. Emil Paidly. Powrócił zaś z zagranicy zastępca inżyniera głównego p. J. Lindley.

== W dniu wczorajszym przyjechali do Warszawy: prokurator sądu wojennego warszawskiego generał-major Semplickiewicz z Czerniehowa i konsul niderlandzki Mac-Donald z zagranicy; wyjechał do Moskwy pom. kuratora okręgu naukowego warszawskiego, rz. r. st. Popow.

== Dr. Gałęzowski.

Jeden z naszych współpracowników pod data 31 sierpnia r. b. odebrał list z Trouville (Brd. d'Hautpoul) od dra Gałęzowskiego, w którym szanowny profesor donosi, że mimo najszerzej chęci w tym roku prawdopodobnie do Warszawy nie przyjedzie.

W dalszym ciągu między innymi dr. G. donosi, że z każdego dnia podróży swej po Persji zbierał notatki, które niebawem nadeszły naszemu współpracownikowi dla umieszczenia ich w jednym z tygodników.

== Z teatru i muzyki.

* Włoscy goście, p. Salvador, oraz pp. Iribarne i Giraldoni odpiewają dziś w teatrze Wielkim po raz drugi „Carmen” Bizet'a.

* Repertuar operowy przyszłego tygodnia projektuje na poniedziałek „Pajaców” Leoncavalla (pierwszy występ tenorzysty Fiorella Giraud'a), na wtorek „Carmen”, na środę „Rycerskość wieśniacza”, na resztę dni zaś „Mignon”, „Halke”, „Faworytę” i „Fausta”.

W „Fauście” wystąpią p. Konarska, oraz pp. Giraud i Broggi-Muttni.

* Teatr Letni w ogrodzie Saskim zapowiada na dziś dramat E. Manuela „Robotnicy” i komedię Michała Bałuckiego „Dom otwarty”.

W „Robotnikach” debiutować ma panna Falkowska, w „Domu otwartym” zaś p. Marjan Tatariewicz.

* Wczorajsze 17-te przedstawienie „Tulacza”, znowu zapełniło widownię teatru Letniego.

Lwia część okłasków przypadła doskonałej trójce artystycznej, pp.: Leszczyńskiemu (Dagobert), Szymanowskiemu (Rodin) i Ładnowskiemu (D'Aigrigny).

* W teatrze Nowym grane będą w przyszłym tygodniu operetki: „Weseli spadkobiercy”, „Piękna Helena”, „Szytygar” i „Zaklęty zamek”, oraz wodevil „Biedna dziewczyna”.

* Teatr Nowy wznawia dziś operetkę „Weseli spadkobiercy” Weinbergera.

W obsadzie oprócz p. Kaweckiej, która pierwszy raz odegra rolę Elly, figurują panie: Majeranowska i Świącka, oraz pp. Dylński, Jarszewski, Laskowski, Morozowicz i Rzeznik.

* Przypominamy, że jutrzejsze widowiska w teatrach warszawskich rozpoczynają się już o godz. 7½ wieczorem.

== Koncert symfoniczny.

Orkiestra „warszawska” p. Sonnenfelda, rozwijająca chwalebna działalność w kierunku rozpowszechniania muzyki poważnej, dzisiaj występuje w Dolinie Szwajcarskiej z drugim już koncertem symfonicznym.

W program wejda utwory Beethowena, Griega, Mozarta, Wagnera i Meeyerbera oraz symfonia (Gdur) Haydna.

Najbardziej jednak interesująca będzie część 3-ia koncertu, poświęcona kantacie „Hymn na dzień Związania N. M. P.” do słów Mickiewicza z muzyką Bohdana Borkowskiego.

Utwór podzielony na pięć ustępów będzie wykonany z udziałem solistów, licznego chóru i orkiestry.

== Ze sztuki.

* Prozeni jesteście o zaznaczenie, iż z powodu opóźnienia w przesyłce kilku obrazów, zapowiedziane na dziś otwarcie w salonie resursy obywatelskiej,

specjalnej wystawy dzieł artysty-malarza Jana Chełmińskiego, zostało odroczone.

Obrazy są już na miejscu, należy je tylko uprządkować i odpowiednio ustawić, co nastąpi nie prędkiej, jak w połowie przyszłego tygodnia.

O dniu otwarcia wystawy niebawem zawiadomimy.

* Na wystawę stała Towarzystwa sztuk pięknych świeżo przybyli: Ludomira Szpadkowskiego dwa portrety męskie; Władysława Sznera „Hucul i huculka”; Władysława Maleckiego „Krajobraz”; Walego Brochockiego „Z źródła”; Henryka Pilattiego „Odpoczynek”; Zygmunta Sidorowicza „Noc księżycowa”; Marjana Wawrzeńckiego „Powrót” i Feliksa Jasińskiego „Łąka”.

== Do Częstochowy.

Wczorajsze popołudniowe pociągi kolei wiedeńskiej zabrały znaczną liczbę pobożnych, którzy wobec wstrzymania, z powodu epidemii, zbiorowych pielgrzymek, udali się pojedynczo na dzisiejszy odpust do Częstochowy.

Kontyngens ten składał się wyłącznie z ludności miejscowej.

== Rozwój działalności.

Z inicyjatywy ruchliwych redaktorów i wydawców *Ogrodnika Polskiego* powstało sporo przedsięwzięć, które dla krajowego ogrodnictwa wydały już niemałe rezultaty.

Obecnie w rozwinięciu się działalności redakcja wspomnianego organu wstępuje w nową fazę.

Oto przy redakcji *Ogrodnika Polskiego* będzie założone biuro ogrodnicze z szeroko pomyślanym programem.

Za pośrednictwem tego biura będą zakładane ogrody wszelakich rodzajów, a więc: sady owocowe, plantacje warzywne, parki, cieplarnie i t. p.

Następnie biuro zamierza wysłać uzdolnionych specjalistów dla poprawy już istniejących ogrodów, informować o drogach zbytu płodów ogrodniczych i udzielać wszelkich wskazówek, dotyczących ogrodnictwa we wszelkich jego gałęziach.

Samo czasopismo nie przestaje być, jak i dotychczas, organem Towarzystwa ogrodniczego.

== Prace sekcyjne.

Po dwumiesięcznych ferjach letnich, Tow. popierania rolnictwa i handlu wraca do stałych prac sekcyjnych.

Inicyjatywę daje sekcja przemysłu rolnego, która trzymając się terminów raz wyznaczonych, na pierwsze posiedzenie zbiera się po jutrze w zwykłych godzinach wieczornych.

Jakkolwiek żadna z ważniejszych spraw nie wejdzie na porządek dzienny, referat p. Rugiewicza w sprawie teoretycznego i praktycznego kształcenia rolników, tudzież sprawozdanie delegacji w przedmiocie ochrony roślin i zwierząt gospodarskich, przedstawiają dosyć materiału dla zainteresowania obecnych.

== Dla przemysłowców.

Przed kilku dniami w artykuliku p. t. „Dla przemysłowców”, zawiadomiliśmy wszystkich kupców, przemysłowców i fabrykantów, posiadających jakiegokolwiek medale lub odznaczenia z wystaw zarówno krajowych, jak zagranicznych, iż nadal powoływanie się na te odznaczenia mieć będą mogły miejsce o tyle tylko, o ile uzyskane dyplomy zatwierdzone będą przez właściwy wydział ministerjum finansów.

Wiadomość ta wywołała z kilku stron zapytania, żądające szczegółowego wyjaśnienia całej sprawy, ku czemu tem chętniej się skłaniamy, ile że dotyczy ona nader licznej zresztą w mieście i w kraju całym, liczby osób za wyroby swoje tu lub gdziekolwiek bądź nagradzanych.

Przedewszystkiem więc musimy donieść, iż wedle brzmienia obowiązującego paragrafu 249-go ustawy handlowo-przemysłowej, medale i odznaczenia z wystaw, w których państwo przyjmowało udział urzędowy, o tyle tylko uznawane będą przez rząd, o ile nagrodzeni uzyskane dyplomy przedstawiają do zatwierdzenia władz właściwych.

Medale i odznaczenia z wystaw, w których Rosja nie brała udziału urzędowego, stanowczo przez rząd uznawane nie będą, a tem samem i powoływanie się na nie w państwie rosyjskim jest wzbronione.

Tymczasem ekspozycji, raz przez nieświadomość, powtóre zaś z winy także i komitetów wystawowych, które udzielając im odznaczeń i dyplomów nie zawiadamiały równocześnie o obowiązującym prawie, dokumenty owe zabierali bez sankcji ministerjum, aby się na nie następnie powoływać.

Ażeby posiadane dyplomy i odznaczenia z wystaw, w których Rosja przyjmowała udział urzędowy, uprawomocnić, a tem samem zyskać prawo powoływania się na zyskane odznaczenia, należy złożyć za każdy taki dokument w izbie skarbowej tutejszej rs. 10, poczem sam dyplom wraz z otrzymanym kwitem przesiać do ministerjum finansów.

Ministerjum dyplom taki zatrzymuje, wydając

w zamian za niego drukowany na pergaminie dokument, przyznający żądajacemu zarówno samo odznaczenie, jak i prawo powoływania się na nie w obrębie całego państwa.

Czynności tej żadna z władz administracyjnych tutejszych załatwiać nie ma prawa.

Przytem donosimy, iż ściślejsze przestrzeżenie wymienionego paragrafu, do dziś wyłącznie druku, t. j. ogłoszeń, blankietów itp. dotyczące, wkrótce już zastosowane ma być i do szyldów, opakowań etc., na których bez potwierdzenia ministerjum finansów na żadne odznaczenia powoływać się nie będzie można.

== Pola irygacyjne.

W miarę wzrostu sieci kanalizacyjnej, zmniejsza się z każdym rokiem ilość nawozu, dostarczanego z Warszawy na pola okoliczne, a głównie na ogrody warzywne.

Z tego powodu, według zdania specjalistów, liczba tych ogrodów uszczupla się i z czasem grozi okolicom Warszawy zupełne wyjałowienie.

Należałoby więc urządzić pola irygacyjne na wzór tych, jakie się znajdują pod Berlinem.

Dwaj znani ogrodnicy pp.: Józef i Władysław bracia Kaczyńscy opracowują wspólnie projekt urządzenia za Warszawą pól irygacyjnych i w przedmiocie tym mają wygłosić szereg odczytów.

== Fakir warszawski.

Magik, p. Rybka, w roku zeszłym zwrócił się do władzy z prośbą o pozwolenie mu wykonania eksperymentu, praktykowanego przez fakirów wschodnich.

Doświadczenie polega na przygotowaniu ciała w ten sposób, iż pozornie obumarłe, po upływie dwóch dni będzie wydobyte z „grobu” i przez lekarzy wtajemniczonych przyprowadzone do życia.

Otrzymawszy odpowiedź odmowną od dwóch instancji, pan R. nie daje za wygraną i po raz trzeci występuje do władzy w Petersburgu.

I po co?...

== Odpowiedzialność lombardu.

Jan Koźuchowski, zamieszkały w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej, wniósł do sędziego pokoju 18-go rewiru m. Warszawy powództwo, w którym objaśnił, iż przed kilku miesiącami zastawił w lombardzie, należącym do Daniela Goldgewichta przy ul. Żelaznej pod Nr 79-ym, palto podszyte futrem, wartujące 80 rs., za które atoli otrzymał tylko 10-rublową pożyczkę, gdyż był w nagłej potrzebie.

Gdy Koźuchowski przyszedł do lombardu w celu wykupienia zastawu, otrzymał odpowiedź, iż palto pomiędzy innymi rzeczami zostało skradzione i wskutek tego nie może być zwrócone.

Ponieważ właściciel lombardu nie czuł się w obowiązku zwrócenia powódzowi wartości skradzionego palta i na domiar złego nie zdradzał bynajmniej chęci pogodzenia się z Koźuchowskim, tenże wystąpił z akcją, żądając zasądzenia od pozwanego rs. 80, jako prawdziwej wartości skradzionego w lombardzie palta.

Pozwany, przyznając w zasadzie słuszność powództwa, upraszał ewentualnie o zasądzenie na rzecz powoda tylko 12 rs., za odliczeniem otrzymanych już 10-ciu, to jest tyle, na ile palto zostało oszacowane przez lombard przy przyjęciu zastawu.

Oprócz tego pozwany przyznał nieprawnie otrzymane procenty, w ilości rs. 2 kop. 10, o których zasądzenie również upraszał.

Sędzia pokoju, podzielać wywody pozwanego, zasądził na rzecz Koźuchowskiego tylko rs. 4 kop. 10.

Innego atoli był zdania zjazd sędziów pokoju, który uznał, iż pozwany za swoją rzecz, zniszczoną lub zagubioną przez przeciwnika, ma prawo żądać tyle, ile dany przedmiot istotnie był dla niego wart.

Wobec tego zjazd wyrok uchylił i zasądził na rzecz poszkodowanego rs. 80 z procentami i kosztami.

== Kradzieże.

Zamieszkały pod Nr 14-ym przy ul. Nowogrodzkiej p. Jan Małczyński, powróciwszy nocy wczorajszej do domu, zastał drzwi mieszkania otworzone a w całym lokalu nieład, świadczący o gospodarce złodziei. Zabrali oni garderobę, bieliznę, srebra i różne klejnoty wartości przeszło rs. 300, w zamian zaś zostawili cały pęk wytrychów, którymi otwierali szafy i komody. — Z mieszkania I. Czytocińskiej pod Nr 3-im przy ul. Ptasiej skradziono garderobę na sumę około rs. 100. — Pod Nr 845 przy ul. Zaokopowej z mieszkania Orlinkowa, otworzonego za pomocą dobranego klucza, skradziono zegarek z dewizką. — Na kworcu kolei petersburskiej Jadwidze Uścińskiej wyciągnięto z kieszeni portmonetkę, zawierającą około rs. 130 w banknotach i dwie złote obrączki. — Przy ul. Nowo-Milej pod Nr 16-ym Szymonowi Fuksowi, mieszkańcowi, Klimontowa skradziono towar wartości rs. 90. — Pod Nr 7-ym przy ul. Białoskórniczej została przytrzymana na uczynku kradzieży Helena Szczygielska.

== Odszukany.

Trzy miesiące upłynęło od zniknięcia 6-letniego Kazia Fingera, syna konduktora, zamieszkałego na Felcowanie.

Stroskani rodzice mniemali, że chłopczyk, uległszy jakimś wypadkowi, życie utracił.

Tymczasem mały Finger został przedonogdaj odnaleziony we wsi Kaczyński pod Białymstokiem.

Okazało się, że malca uprowadziła niejaka Malwina Czarnecka, z którą Finger przed 10-iu laty miał się żenić, lecz w ostatniej chwili małżeństwo zerwał.

Porwanie chłopca było więc aktem zemsty.

Czarnecką pociągnięto do odpowiedzialności karnej.

== Spłoszony koń.

W dniu wczorajszym w pobliżu planty kolei obwodowej za rogatką powązkowską spłoszył się koń świstem parowozu.

Rozbiegana szkapla spowodowała wywrócenie się bryczki, z której wypadli: Bronisława Króweżyńska, Teodora i Michałina siostry Santerówny.

Krawczyńska złamała nogę i poniosła dotkliwy szwank w krzyżu; Santerówny zaś, oprócz bolesnych potłuceń, ważniejszych obrażeń nie doznały.

= Z roweru.

W dniu wczorajszym powracający na rowerze z Piłdów p. Szatler spadł i złamał rękę.
Poszwankowanego odwieziono do mieszkania przy ul. Tar-gowej na Pradze.

= Zamach samobójczy.

Wczoraj w południe zamieszkała pod № 25-ym przy ul. Wo-tyńskiej Apolonja Grzybowska, licząca 26 lat wieku, posłała sąsiadkę do apteki po roztwór karbolowy.

Płyn ten, w ilości sporej, z flaszki natychmiast wypila.
Otruta niezwłocznie przewieziono do szpitala starozakon-nych.
Pomimo energicznego ratunku, stan zdrowia Grzybowskiej jest groźny.
Przyczyna desperackiego zamachu nie została wyjaśniona.

= Wypadki na kolei.

Wczoraj na kolei wiedeńskiej, pomiędzy stacją Radomską a Kamińską, dróżnik przejazdowy zatrzymał biegnący w stronę Warszawy pociąg towarowy № 136, wskutek palącej się po-dłogi w wagonie specjalnym do wożenia wapna.

Pociąg cofnięto do Radomska, gdzie wagon wycofano i po-ciąg ruszył w dalszą drogę z opóźnieniem 130 minut.

Na tejże kolei i w tymże dniu pociąg osobowy № 13, bie-gnący całą siłą pary w stronę Granicy, pomiędzy Kamińskiem a Gorzkowicami, przejechał konia, przez co wszakże nie spo-wodował żadnego opóźnienia.

+ W Pińczowie otwarta została filja księgarni J. Bemskiego z Kielec.

+ Teatr amatorski.

W Nowej Aleksandrji kółko amatorów odegrało w tych dniach komedje: „Złoty cielec”, „Broń nie-wieścia” i „Filiżanka herbaty”.

Z grona amatorów, jak nam donoszą, wyróżnili się: panie Julja Wiernik i Helena Pawłowska, oraz pp.: Habrowicz, Palaczek i Wiśniewski.

+ Wieści z kraju.

Restauracja kościoła w Ciechanowie została już ukończona.

W odnowionych ołtarzach znajdują się piękne obrazy.

W katedrze kieleckiej rozpoczęto roboty około od-nowienia wielkiego ołtarza, opatrzonego poprzednio rusztowaniem.

Obecnie ołtarz pozłacają z zachowaniem pierwotnego wzoru: złotą polerowanego i matowego.

W Kielcach, w niedzielę d. 9-go b. m., odbędzie się przedstawienie amatorskie na rzecz ubogich, dotknię-tych epidemją.

Na program złożą się: „Hypnotyzm” Al. hr. Fre-dry i „O Józję” M. Bałuckiego; widowisko zakończą żywe obrazy: „Stary lirnik” i „Trudny wybór”.

Podanie kupców radomskich o udzielenie morato-rjum wekslowego, z powodu epidemji, zostało przez zarząd Banku państwa w Petersburgu odrzucone.

Piszą do nas ze Zgierza:

„W tych dniach zwyczajem dorocznym odbyły się dożynki u państwa P., we wsi Jasionce pod Ozor-kowem.

Kiedy przodownice skończyły swoje pieśni i podały wieniec gospodarstwu, sołtys miejscowy wystąpił z przemową do włościan, zalecając z powodu epide-mji wstrzeżliwość w jadłach i napoju, przestrzegając, aby spoceni nie kładli się na trawie, aby nie robili burd, gdyż w razie przeciwnym wsadzi ich na 24 go-dzin do chlewa.

Sołtys ten jest bardzo poważany we dworze i u włościan cieszy się takim zaufaniem, że wszystkie spory polubownie rozstrzyga.

I sołtys i wszyscy włościanie w tej wsi noszą suk-many, chociaż sąsiedzi ich przywdziali strój miejski.”

Podobne dożynki odbyły się u pp. Górskich w Mot-kowicach w gub. kieleckiej, gdzie włościan gościła p. Konstantowa Górską; wraz z włościanami tańczyły także i panie z Warszawy i innych miejscowości, ba-wiace u państwa G.

W Kielcach umarł na cholere właściciel łązienek, Albert Wilczek, który przed 40-tu laty posiadał w Warszawie ruchomą wystawę obrazów.

Ponieważ nie miał rodziny, mieszkanie jego opie-czutowano; może znajdzie się kto z krewnych, upra-wnionych do spadku.

Lekarze stwierdzili, że w Kielcach największy procent śmiertelności, z powodu cholery, przypada na nałogowych pijaków, a pomiędzy dziećmi i kobie-tami na spożywające surowe ogórki, niedojrzałe śli-wki oraz pijące surową wodę.

Pomiędzy innemi umarło kilka osób, które zacho-rowały po upiciu się na stypie pogrzebowej.

Winni wykolejenia pociągu towarowego pod So-snowicami oddani zostali pod sąd.

W jednym z majątków w pow. wieluńskim ma po-wstać spółkowa mączkarnia, któraby przerabiała kartofle na krochmal do fabryk w Pabjanicach, Ło-dzi i Myszkwie.

W Koninie tworzy się kółko czytelnicze, którego uczestnicy mają składać po 30 kop. miesięcznie na zakup książek i czasopism.

Zakupione wydawnictwa czytane będą przez uczest-ników kolejno, a po upływie roku pomiędzy nich rozlosowane.

Z okolic Wielunia piszą, że kuropatw jest w r. b. niewiele z powodu deszczów podczas wylegu.

Najwięcej spotykają też myśliwi starych, połączo-nych nieraz w małe stadka.

Z tego powodu korespondent wzywa myśliwych, aby ptaactwa tego przez czas pewien nie tępil, bo może braknąć go w r. p.

+ Z zazdrości.

W wsi Janówek, pod Warszawą, kolonista Jan Mazarski, w nocy poprzedzającej obrzęd ślubny najstarszej córki, przebu-dził się pod wpływem dymu gryzącego, który wydobywał się z alkowy.

Zbudziwszy domowników, M. zdołał ogień, zagrażający ca-łemu domowi, ugasić, nie zdołał jednak ocalić sprzętów i wy-prawy, złożonych w alkówce.

Sprawczynią ognia była młodszą siostrą narzeczonej, działa-jącą z pobudek zazdrości.

NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 21-go września, o godz. 12-iej w południe, w kancela-rji zarządu księstwa łowickiego w Skierniewicach, odbędzie się licytacja *in plus* na wydzierżawienie folwarku Rydwan, w gmi-nie Dąbkowice, pow. łowickim położonego, na czas od daty zatwierdzenia licytacji do d. 1-go lipca r. 1900-go. Licytacja rozpocznie się od sumy rs. 602 kop. 60. Dzierżawić mogą tyl-ko osoby, mające prawo do brania w dzierżawę dobra rządowe. Wadium rs. 700.

Ze świata.

× Teatr lwowski przygotował na sezon zimowy nastę-pujące nowości: „Wyciąg dystansowy”, komedja w 3 ak-tach Junoszy i Laskowskiego; „Jak myślicie?” sztuka w czte-rech aktach Kazimierza Zalewskiego; „Hydropatja”, kro-tochwila w trzech aktach Adolfa Abrahamowicza; „Więś do sprzedania”, komedja w trzech aktach Antoniego Zale-skiego i M. Gawalewicza; „Maruder”, komedja w trzech aktach Grajbnera; „Rodzina Warskich”, komedja w czte-rech aktach Zygmunta Przybylskiego; nadto Michał Bału-cki przyobiecał najnowszą swoją komedję, której tytuł je-szcze niewiadomy; z przekładów: „Madame Sans Gêne” Sardou; „Druga pani Tanqueray” Pinero; „Komedjanci” (*Les cabotins*) Paillerona; „Prawem miecza” Richepina; „Pan senator”, komedja w trzech aktach Kadelburga, w przekładzie M. Gawalewicza; „Katakumby”, komedja w czterech aktach Davisa; „Żona Don Żuana”, komedja w trzech aktach Rovetty; „Rzeź motyli”, sztuka w czte-rech aktach Sudermanna; „Wina kobiety”, komedja w trzech aktach Girardina; „Pociąg spacerowy”, komedja w trzech aktach Hennequina; „Wybory do rady miejskiej” (*Der kleine Mann*) Karlweisa; „Kłamstwa” Bourgeta.

× Nagrody. Na obecnej międzynarodowej wystawie sztuk pięknych w Monachjum, urządzonej w królewskim pałacu szklanym (*Glaspalatz*) staraniem jeneralnego związku artystów monachijskich, następujący wystawcy, według orzeczenia *jury*, otrzymali nagrody: medal hono-rowy Arnold Böcklin z Florencji; medale 1-iej klasy: malarz Henry Scott Tuke z Hanwell (Anglja) i rzeźbiarz Mariano Benlliure z Rzymu; medale 2-iej klasy: w sekcji malarstwa: Chrystjan Baer i Fritz Baer z Monachjum, Leo Bauer ze Stugardu, Ewaryst Carpentier z La Hul-pe, Omer Dicricks z Brukselli, Oskar Frenzel z Berlina, W. Furse z Londynu, Rene Gilbert z Paryża, Edmund Harburger z Monachjum, Fr. Hochmann z Drezna, Jan de la Hoesse z Brukselli, Louis Herzog i Georg Marco z Düs-seldorfu, Kunz Meyer, Adolf Oberländer i Leopold Schön-chen z Monachjum, Curt Streving i Robert Warthmüller z Berlina oraz Michał G. Wywiórski z Monachjum; w sek-cji plastyki: Klemens Carbon z Brukselli, Manuel Fuka y Leal z Barcelony i Jerzy Gardet z Paryża; w oddziale grafiki: Bernhard Mannfeld z Charlottenburga i Konrad Strobel z Monachjum; w oddziale architektury: Aleksan-der Koch z Londynu.

× Podsekretarz stanu, nie umiejący czytać ani pisać, należy chyba do prawdziwych osobliwości, a taką osobli-wością jest doktor prawa, Petro Bertolini, podsekretarz stanu we włoskim ministerjum finansów, deputowany z Montebelluna i docent prawa administracyjnego uniwer-sytetu w Rzymie. Konstytucja włoska stanowczo pozba-wia prawa wybieralności nie umiejących czytać i pisać i z tego powodu listy wyborcze podlegają bardzo ścisłej kontroli. Otóż przy sprawdzaniu takiej listy pisarz gmin-ny, trzymający się bardzo skrupulatnie przepisów prawa, nie znalazłszy przy nazwisku Bertoliniego żadnego obja-śnienia co do stopnia wykształcenia, bez ceremonji wy-kreślił go z listy, która, widocznie już następnie przez ni-kogo nie przeglądana, została zatwierdzona, a Bertolini stał się tym sposobem uznany urzędownie jako analfaba-ta. Nie mało trudu kosztowało Bertoliniego, zanim, po-zyskawszy świadectwo z ukończenia szkoły elementarnej w Wenecji, powrócił do praw obywatelskich.

× Ospa w haremie. Dr. Loir, dyrektor zakładu szczepienia ospy w Tunisie, miał niemały kłopot z powo-du pojawienia się ospy w haremie, ponieważ pod grozą surowej kary nie wolno obcemu mężczyźnie dotykać kobiet. Wobec tego prawa szczepienie było niemożliwe. Dr. Loir wyuczył więc szczepienia ospy kobiety z kolonji

francuskiej w Tunisie, które chętnie dopuszczane są do mieszkań arabskich, gdzie też znacznej liczbie kobiet i dzie-ci ospę zaszczepiły.

× Morderstwa w Kalifornji. Wedle urzędowego spra-wozdania dyrektora policji w San Francisco, w mieście tem w ciągu ostatnich lat dziewięciu popełniono 250 mor-derstw, ale tylko sześciu białych morderców powieszono. Od czerwca r. 1892-go do tegoż miesiąca r. 1893-go speł-niono w San Francisco 30 morderstw i 11 zabójstw, ale nikt nie był za te zbrodnie skazany.

BANKI MYSLANE.

Na wycieczce.

— Żonusi, wartoby pomyśleć o przekąsee.
— Jesteś szkaradny „pozytywista”! Wobec tych prze-cudnych widoków natury myślisz o jedzeniu...
— Ależ to właśnie dowód, że nie mogę się napatrzeć... do syta!

* Antyteza.

Gdzie spojrzysz się po świecie,
Ten śmieje się, ten łka;
Ot, znana antyteza
Wśród życia: śmiech i łza.

Lecz okiem filozofa,
Gdy zbadasz bliżej ją,
Do starej antytezy
Przybędzie to i to.

Patrz, ten się zciicha śmieje,
W współczucie strojąc twarz;
W tym śmiechu złość ukrytą
Lub podstęp tylko masz.

Ów zaś się głośno śmieje,
Aż tysiąc budzi eoh;
Ze wszystkich, wierz, najlepszy
Ten szczery, głośny śmiech.

A ten znów głośno płacze,
Lecz płynie cały zdroj;
Znać zaraz, że ma tylko
Na pokaz smutek swój.

Ów zaś iżę cichą kryje,
Choć pierś mu bólem drga;
O, wierz mi, z łez najdroższa
Jest taka cicha łza...

nia

NEKROLOGJA.

S. P.

Marja z Szlezycierów Smoleńska,

wdowa po s. p. Bronisławie Smoleńskim b. kasjerze b. Ban-ku Polskiego, opatrzona św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, zasnęła w Bogu dnia 6 września r. b., przeżywszy lat 46. Pograżeni w głębokim smutku: ojciec, córki, zięć, siostra i szwagier zapraszają krewnych, przy-jaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo do dolnego ko-ścioła św. Aleksandra dnia 8-go września, to jest w sobotę, o godzinie 10-iej zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 4-iej po południu na cmentarz powązkowski.
Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. 2—1093

S. P.

Matylda Danielewicz,

WDOWA PO KUPCU,
opatrzona św. Sakramentami, po krótkich i ciężkich cier-pieniach, zasnęła w Bogu dnia 6-go września r. b., przeży-wszy lat 70. Pograżeni w głębokim smutku: córka, syno-wie, synowe, wnuki i rodzina zapraszają krewnych, przyja-ciół i znajomych na żałobne nabożeństwo do kościoła św. Anny (po-bernardyńskiego) dnia 9-go września, to jest w niedzielę, o godzinie 10-iej zrana, a następnie na wypro-wadzenie zwłok tegoż dnia i z tegoż kościoła, o godz. 4-iej po południu na cmentarz powązkowski. 1094

S. P.

Robert Fryderyk Schulz,

współpracownik Towarzystwa newskiej fa-bryki nici,
po długich i ciężkich cierpieniach, zmarł dnia 6-go wrze-śnia 1894 roku.

Wyprowadzenie zwłok na cmentarz ewangelicko-augs-burski nastąpi dnia 9-go września, o godzinie **wpół do 5-iej** po południu z kaplicy przy ulicy Mylnej, na które ro-dzina zaprasza krewnych i przyjaciół. 4047

+
ś. p.

Edward Miaskowski,
urzędnik b. Banku Polskiego i wydawca *Gazety Polskiej*, ostatecznie emeryt, zmarł w Warszawie dnia 7-go września 1894 r., w wieku lat 80. Pozostała żona, dzieci i rodzina zapraszają życzliwych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w dniu 9 września, t. j. w niedzielę, o godzinie 10-ej zrana, w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, oraz na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła i tegoż dnia, o godzinie 3-ej po południu, do grobu rodzinnego na cmentarz powązkowski. —4058

+
ś. p.

KAROL FREUND,
po krótkich cierpieniach, zasnął w Bogu dnia 5-go września r. b., przeżywszy lat 75. Stroskana żona, córka, zięć i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 8-ym września, to jest w sobotę o godzinie 2-ej po południu, z kościoła ewangelicko-angsburskiego przy ulicy Królewskiej na cmentarz tegoż wyznania. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. 4—4021

W dniu 9-ym września r. b., w niedzielę, jako w smutną rocznicę śmierci

+
ś. p.

Leona Rutkowskiego,
studenta medycyny,
odprawiona będzie msza święta za spójność jego duszy, w kościele parafjalnym m. Skierniewic, o godzinie 9-ej zrana. —4004

W rocznicę śmierci, dnia 10-go września, w poniedziałek, o godzinie 10-ej zrana, w kościele na Koszykach odprawioną zostanie msza święta za duszę 4042

+
ś. p.

Konstantego Gostkowskiego
i Melanji z Miaczyńskich GOSTKOWSKIEJ,
na które to nabożeństwo zaprasza się rodzinę i pobożnych.

Dnia 10-go września, to jest w poniedziałek, o godzinie 10-ej zrana, w kościele św. Aleksandra, odbędzie się nabożeństwo żałobne za duszę

+
ś. p.

Bolesława Brodzkiego,
na które żona z dziećmi zaprasza uprzejmie. 4022

+ Dnia 10 września, t. j. w poniedziałek, o godz. 10 i pół zrana, w kościele św. Aleksandra, odprawione będzie nabożeństwo żałobne, w 10-tą rocznicę śmierci, za duszę

+
ś. p.

Konstantego Jezierskiego,
na które pozostała rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. 4039

+ W poniedziałek, dnia 10-go września r. b. za spójność duszy

+
ś. p.

Zofji hrabianki Krasieńskiej,
jako w bolesną rocznicę jej zgonu, odprawione będzie żałobne nabożeństwo w kościele św. Krzyża, przed wielkim ołtarzem, o godzinie 10-ej i pół zrana. 4048

+ W niedzielę, d. 9 września, jako w czwartą rocznicę śmierci

+
ś. p.

Anieli Bogusławskiej,
odbędzie się msza święta w kościele św. Piotra i Pawła, o godzinie 9-ej zrana, na którą synowica zaprasza. 4055

NA ZGON
ś. p.
Tytusa Chyliczkowskiego,
+ 31 sierpnia 1894 r. w m. Piotrkowie.
—o—
Gdy nie dla siebie,—lecz dla ludzkości,
Oddałeś wszystkie swe dnie żywota,—
To niechże duszy tak wielka cnota
Sny twe umaja. A tam—w wieczności,—
Niech ci wspomnienia o ziemi budzi
Ta myśl,—że żyjesz w pamięci ludzi.
1092—
Teofil Henning-Michaelfs.

Z okazji zgonu b. p.
Józefa Centnerszvera.
Pragnąc choć w drobnej części wywdziękować się za doznane dobrodziejstwa ze strony zgasłego b. p. Józefa Centnerszvera, wyświadczone tak mnie osobiście, jak i mojej rodzinie, uważam sobie za święty obowiązek wyrazić najwyższe publiczne uznanie dla cnót zgasłego dobrodzieja biednych i upośledzonych.
B. p. Józef niósł zawsze pomoc wszystkim biednym bez różnicy wyznania, pomagając radą i często datkiem tam, gdzie chleba brakowało.
Dzisiaj wobec świeżej jego mogiły składam ten dług wdzięczności, który mu się wobec Boga i ludzi należy.
4057
Leon Rosen,
współpracownik zakładów mechanicznych Dubeltowicz i S-ka.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 7-go września. (Tel. Aj. półn.)—W odpowiedzi na interpelację w sprawie rozbicia się statku „Rynda”, komendant pancernika Rymkij-Korsakow telegrafuje z Władywostoku, że wyruszał on nieraz w drogę i wracał zawsze w terminie zupełnie szczęśliwie. Wszyscy zdrowi.

Petersburg 7-go września. (Tel. pr. K. W.)—W kasach Towarzystwa *De la Fare*, zamiast własnych jego milionów kapitału obrotowego, kapitał ten stanowiły tylko tysiące wzięte od klientów. Prawie wszystko przepadło. Asekuracja biletów w agenturze jest nieważna.

Niżny Nowogród 7-go września. (Tel. Aj. półn.)—Flagi już spuszczone. Wyplaty za towary poprzednio wzięte były regularniejsze, aniżeli w r. z. Weksli do protestu przedstawiono na sumę ogólną rs. 750,000.

Wilno 7-go września. (Tel. pryw. Kur. W.)—Ks. Hohenlohe otrzymał zezwolenie na zatrzymanie dla siebie dóbr Werki. O nabycie klucza Nalibockiego i Lubczańskiego ubiegają się kapitaliści finlandzcy.

MOWA CESARZA.

Berlin 7-go września. (Tel. pryw. Kur. W.)—Na wczorajszym obiedzie galowym w Królewcu cesarz Wilhelm wygłosił dłuższą mowę, w której, zaznaczając obecne przesilenie rolnicze, poruszył szczególnie stosunki prowincji Prus Wschodnich, którą zawsze się opiekował. Cesarz powiedział, że dane przed czterema laty prowincji tej przyrzeczenia dotrzymał o tyle, iż z funduszy państwowych udzielono 110 milionów marek na cele rolnicze tej prowincji. Ale z sercem mocno wzruszonym przekonał się cesarz, że mu nie ufają, że zbliżone do cesarza koła szlachty nie zrozumiały zamiarów cesarskich, że nawet występowały z opozycją przeciw cesarzowi. Opozycja szlachty pruskiej przeciw królowi pruskiemu jest rzeczą niegodną. Cesarz chce i nadal udzielać prowincji pomocy, ale trzeba go w tem popierać, lecz nie przy pomocy hałasu. To, co się stało, cesarz uważa za niebyłe. Obecne położenie należy uważać za dopust Boży, i znosić go po chrześcijańsku, trzymając się wiernie zasady *noblesse oblige*. Teraz należy przede wszystkim, łącznie z cesarzem, stanąć do walki ze stronnictwem przewrotu. Ktoby w walce tej króla swojego opuścił, byłby człowiekiem bez czci.

HELMHOLTZ.

Berlin 7-go września. (Tel. pr. Kur. War.)—Helmholtz od dwóch dni leży bez przytomności; spodziewają się jego śmierci.

CRISPI

Rzym 7-go września. (Tel. pr. Kur. War.)—Operacja zdjęcia katarakty u Crispiego ma być dokonana za kilka tygodni. Stan zdrowia Crispiego jest wyborny.

ARESZTOWANIA.

Rzym 7-go września. (Tel. pryw. K. W.)—W pewnej willi w Ravennie odkryto klub anarchistów. Dziewięć osób z tego powodu aresztowano.

WOJNA CHIŃSKO-JAPOŃSKA.

Londyn 7-go września. (Tel. pr. Kur. War.)—Japończycy obsaczyli port Arthur od strony północno-zachodniej oraz małe wysepki w zatoce Society. Część floty japońskiej powróciła do Japonii, aby przewieźć do Korei nowe oddziały wojsk. Marszałek Yamagata odjechał do Korei i obejmie naczelne dowództwo nad znajdującymi się tam wojskami japońskimi. Zdaje się, że spodziewać się można napadu na Peking. Bitwa stanowcza/odroczone została skutkiem deszczów.

Londyn 7-go września. (Tel. Aj. półn.)—Krażą pogłoski, że japończycy zagrażają miastu Szanghaj, jeżeli arsenał miejscowy nie będzie zamknięty. Przypuszczają, że groźba ta ma cel inny, ukryty, ponieważ zapasy broni w arsenale są nieduże. Być może, że japończycy pragną wywołać interwencję Anglii.

KONGRES LEKARSKI.

Budapeszt 7-go września. (Tel. pryw. Kur. War.)—Na kongresie higienistów stwierdzono ku ogólnemu zadowoleniu, iż wstrzykiwania surowicy krwi uodporniają ustrój na błonicę i leczą tę chorobę. (Mowa tu zapewne o surowicy krwi zwierząt odpornych na błonicę lub sztucznie uodpornionych; *przyp. red.*)

CHOLERA.

Berlin 7-go września. (Tel. pr. Kur. War.)—Na jednym ze statków w Charlottenburgu zmarł szypier na cholere azjatycką.

Lwów 7-go września. (Tel. pr. Kur. War.)—Dzisiaj przyjechał tu cesarz Franciszek Józef, którego na dworcu kolejowym powitało sześciu ministrów. W liczbie oczekujących na przyjazd znajdował się także minister rumuński Lahovary. Cesarz, odpowiadawszy na przemowę marszałka, rozmawiał z ministrami oraz z ks. Sanguszką, p. Chamcem, Zaleskim, ks. Sapieha, p. Gorayskim, Andrzejem hr. Potockim. Przy bramie tryumfalnej witał cesarza prezydent miasta p. Mochnacki, któremu cesarz z odpowiedział, kładąc szczególny nacisk na rozwój szkół.

Budapeszt 7-go września. (Tel. pryw. Kur. War.)—Dziennikowi *Pesther Lloyd* odebrano debiet pocztowy w Bułgarii.

Paryż 7-go września. (Tel. pryw. Kur. War.)—Krażą pogłoska, że u pani Ismert, aresztowanej przez rząd niemiecki z powodu szpiegostwa, znaleziono urzędowe sprawozdanie o sekretach, używanych w czasie prób strzelniczych w Hagenau.

Londyn 7-go września. (Tel. pr. Kur. War.)—W Szkocji wynikł strejk w kopalniach węgla. Ze 113-tu kopalń tylko w czterech robotnicy pracują.

Sofja 7-go września. (Tel. Aj. półn.)—Po wezwaniu Stambułowa do sędziego śledczego, uderzył go na ulicy laską dymisjowany żołnierz, który brał udział w wojnie w r. 1877-ym i 1878-ym. Lud oburzony jest na Stambułowa za jego wycieczki przeciw księciu Koburskiemu.

Wiadomości handlowe.

Telegramy handlowe.

Berlin 7-go września. (Telegram pryw. Kurjera Warsz.)—Dzisiejsze zebranie giełdowe było początkowo usposobione mocno; później jednakże tendencja osłabła. Szczególniej ucierpiały wartości włoskie z powodu niepotwierdzonej pogłoski, zaczerpniętej z *British Medical Journal*, która opiewa, iż Crispi musi poddać się operacji. Na rynku rubli i wartości russkich, które były w zaniedbania, różnice kursowe były

dziś niewielkie. W porównaniu z wczorajszymi kursami obniżyły się banknoty ruskie w obrotach natychmiastowych o 10 fen., a w dostawowych nie uległy zmianie. Warszawa krótkoterminowa gorzej o 30 fen., krótki Petersburg o 50 fen., a długoterminowa o 25 fen. Przekazy na Wiedeń krótkie lepiej o 15 fen. (164.30), a długoterminowe o 10 fen. (163.50). Nowa 4% renta państwowa ruska za 1894-go r. straciła 20 kop. i listy zastawne ziemskie 10 kop., listy likwidacyjne zaś utrzymały kurs wczorajszy. Tak samo, jak wczoraj, notowano 4 1/2% listy zastawne ruskie, podczas gdy kupony celne wykazują zwykłe (327.—). Za akcje kredytowe austriackie osiągnęto (222.10). Dyskonto prywatne podniosło się o 1/8% (1 1/8%)

Berlin 7-go września. (Telegram prym. Kurjera Warsz.) — (Giełda zbożowa i produktowa.)

Zwyzka cen zbożowych na rynkach zagranicznych oddziaływała wzmacniająco i na tutejszy rynek zbożowy. Żyto mocno i drożej o 1 m. w towarze gotowym i o 1 m. 25 fen. w dostawowym. Spirytus płacono był wyżej z powodu pogłoski, że kartofle jakoby nadgnyli znacznie.

Berlin 7-go września. (Notowania urzędowe giełdy.) —

Bil. ban. rus. w tr. ust.	220.65	Akcie dr. żel. w.-wied.	—
Weksle na Warszawę	219.80	Akcie kredytowe	222.10
Weksle na Petersb. kr.	219.25	Weksle na Londyn kr.	—
Weksle na Petersb. dt.	217.50	dt.	—
Bil. Ban. rus. na dost.	221.—	Weksle na Paryż kr.	—
4% nowa renta z r. 1894	65.30	dt.	—
4 1/2% listy zast. ziem.	68.80	Żyto w tow. gotow.	119.25
Listy likwidacyjne	65.70	Żyto na wiosnę	119.—

Kursy z dnia 6-go września: 220.75, 220.10, 219.75, 217.75, 221.—, 65.50, 68.90, 65.70, —, —, —, 20.37, 20.32, 80.85, 80.75, 118.25, 117.75.

Informacje.

— Nowy podział. *Nowosti* donoszą, iż w opracowanym ostatecznie przez departament handlu i rękodzielniczym projekcie podatku przemysłowego sporządzony został nowy podział miejscowości na klasy pod względem wysokości opodatkowania. W podziale tym Petersburg i Moskwa zostały ugrupowane oddzielnie. Następnie tak znaczne ogniska handlu, jak: Baku, Łódź i Tyflis, zaliczone zostały do I-ej klasy, zamiast do II-ej, jak pierwotnie projektowano; miasta: Dźwińsk, Kronsztad, Mińsk i kilka innych, zaliczonych do II-ej klasy, zostały obecnie z niej wyłączone, natomiast do tejże klasy zapisano niektóre podmiejskie okolice Petersburga i Moskwy. Co się tyczy III-ej klasy, to miejscowości, wchodzące do niej, podzielone zostały przedewszystkiem na grupy: Rosja Europejska, Królestwo Polskie, Kaukaz, Kraj Zakaukaski i Rosja azjatycka. Przytem w ustawie wymienione zostały powiaty i okręgi, z zaznaczeniem, że pod wyrazem powiat i okrąg należy rozumieć wszystkie w ogóle miasta, osady, miasteczka w granicach ich się znajdujące. Do IV-ej klasy zaliczone zostały miejscowości, w trzech pierwszych klasach nie wymienione.

— Spółka pszczelarstwa. Z Kijowa piszą do nas: „Pp. Witalis Wołkowiński i dr. Artemowski organizują spółkę pszczelarstwa, która na przyszłą wiosnę rozpocznie swoją działalność. Projekt utworzenia podobnej instytucji uzyskał poparcie miejscowego zarządu dóbr państwa i Towarzystwa rolniczego, na których wniosek ministerjum rolnictwa oddaje naszym pszczelarzom w długoterminową i bezpłatną dzierżawę kilkadziesiąt dziesięcin ziemi wśród lasu Chwastowskiego. Spółka będzie instytucją po części przemysłową, lecz głównie celem jej będzie rozszerzyć wśród miejscowego ludu racjonalne wiadomości z pszczelarstwa. Spółka obowiązuje się corocznie obznajmiej praktycznie ze swym przemysłem kilku nauczycieli wiejskich, to jest z produkcją miodu, wosku, nasion, roślin miodowych, fabrykacją uli, miodu do picia itp. P. Wołkowiński już obecnie jest posiadaczem dwóch pasiek, złożonych ze stu kilkudziesięciu pniów, i głębokim znawcą teoretycznym pszczelarstwa. Od wielu już lat pan W. wyrabia miod do picia, a jego kilkoletnie miody mogą zadowolnić najwybredniejsze podniebienie. Obecnie nasz pszczelarz postawił sobie za zadanie wskrzesić pasieki, z których niegdyś słynęły te okolice.”

— Nowa seria akcji. Zarząd warszawskiego akcyjnego Towarzystwa pożyczkowego na zastaw ruchomości (Lombard) ogłasza, że zgodnie z postanowieniem p. ministra finansów z d. 27-go lipca r. b. za № 10,714, w niedługim czasie wypuszczoną będzie nowa, trzecia już z rzędu seria akcji na sumę rs. 200,000. Emisja ta składać się będzie z 400 akcji, każda po rs. 500. Stosownie do art. 14 ustawy, pierwszeństwo do subskrypcji mają dotychczasowi posiadacze akcji Towarzystwa, a następnie dopiero osoby postronne. Subskrypcja rozpocznie się dnia 15-go listopada w lokalu Towarzystwa, plac Warecki, 2, i trwać będzie do d. 30-go t. m., do godziny 4-ej po południu. Cena emisyjna akcji oznaczona została na rs. 507, a mianowicie: na kapitał akcyjny rs. 500, dopłata na kapitał zapasowy rs. 7, a nadto do każdej akcji należy się opłata skarbową w kwocie rs. 2.

— Nowa fabryka. W Sosnowcu powstaje druga już fabryka kwasu siarczanego. Tę nową fabrykę budują wspólnie pp. Ottmann i Jerzy Krell, właściciel egzystujący od lat 10-ciu w Grodzisku fabryki kwasu octowego, czyli tak zwanej w handlu drezeńskiej esencji octowej. Dla przewożenia kwasu siarczanego fabrykanci zakupili specjalne wagony cysternowe. Główny zarząd będącej na ukończeniu fabryki obejmuje uzdolniony specjalista p. W.

Querfurth, obecnie zarządzający fabryką esencji octowej w Grodzisku. P. Querfurth, aczkolwiek sam westfalczyk, w zakładach przemysłowych Krella posługuje się wyłącznie siłami krajowymi, i *ex re* poświęcenia nowej fabryki postanowił wypłacić swoim urzędnikom jednoroczną pensją tytułem gratyfikacji.

— Założone pod firmą „John Sottman et Comp.” Towarzystwo handlowe, składające się z trzech osób, a mianowicie: poddanego niemieckiego Jana Sottmana i poddanych angielskich Juliana Winzera i Waltera Hawkina, a mające na celu wywóz mięsa zagranicę, dopełniwszy warunków i formalności prawno-handlowych, rozpoczyna swoją działalność.

— Handlujący obuwiem i ubraniami na placu Kercellego procederyści wystąpili z podaniem do magistratu o zwolnienie ich z opłat za miejsce, do których zostali zakwalifikowani przez służbę targową miejską. W podaniu swoim jako główny motyw podają tę okoliczność, że skoro rodzaj uprawianego przez nich handlu nie podlega opłacie skarbowej za prawo handlu, zatem i opłaty miejskie nie powinny być od nich żądane.

— Licytacje. Spodziewana w pierwszej połowie b. m. licytacja na dzierżawę w r. 1895-ym miejsc do sprzedaży z wózków słodczy i napojów gazowych uległa zwłoczce z powodu, że władza miejska zamierza, ze względów estetyki i większej swobody dla wciąż wzrastającego ruchu ulicznego, liczbę wspomnianych miejsc znacznie zredukować, wskutek czego zachodzi potrzeba odpowiedniego zbadania warunków poszczególnych miejsc.

— Licytacje. Na odbytej w dniu dzisiejszym w ramienia wydziału administracji miejskiej licytacji na sprzedaż starego żelazta, pozostałego od dawnych urządzeń wodociagowych, utrzymał się przy kupnie mieszkaniec m. Warszawy, Władysław Kleczlik, który za wspomniane żelazo ofiarował sumę 605 rs.

— Cukier. Sprzedano z pierwszej ręki około 30 wagonów kryształu z fabryki „Krasiniec” do odbioru *successive* w ciągu b. m. po rs. 4.50 za pud.

Nadto słyszeliśmy o kupnie partii rafinady „Hermanów” po rs. 3.55 za 24 funty, loco, fabryka, z bonifikacją zwykłą procentu i frachu, do odbioru zaraz.

Banki.

— Bank państwa. *Birż. wiad.*, donosząc o otwarciu w r. b. nowych oddziałów i filij Banku państwa, zaznaczają, iż w planie, który w przyszłości zostanie uwzględniony, zanotowano przedewszystkiem następujące miasta gubernjalne, dotychczas nieposiadające instytucji bankowych: Kutais, Mitawa, Nowogród Wielki, Nowoczerkask, Omsk, Symferopol, Stawropol, Suwałki i Siedlce. Dalej ze znacznych miast powiatowych, kwalifikujących się do otwarcia w nich oddziałów Banku, są: Berdyczów (100,000 mieszkańców), Bobrujsk (65,000 m.), Homel (40,000 m.), Nieżyn (50,000 m.) i Humań (34,000 m.).

Sprawozdania z targów.

— Artykuły żywności (z dnia 7-go września 1894 r.) — Dostawy artykułów żywności na wszystkie punkta targowe wciąż wielkie, tak iż trudno się precyzować pomiędzy sprzedającymi, zwłaszcza przy licznych napiętych kupujących. Ceny normowały się jak następuje: **Chleb** pyłowy bochenek trzy-funtowy płacono po 9—9 1/2 kop., razowy 1 1/2—2 kop., chleb tak zwany osiewany funt 2—2 1/2 kop., na straganach i w koszach chleb pyłowy świeży i czerstwy bochenek trzy-funtowy po 8—8 1/2 kop. Bułki wszelkich gatunków świeże za dwie 1 1/2 kop., za trzy 2 1/2 kop., bułki cięste za dwie 1 1/2 k.— **Mięso** wciąż drogie. *Wolowina* płacono w lepszych częściach od 13—16 kop., w gorszych 11—12 kop. *Cielęcina* za funt z ćwierci 12 1/2—13 kop., w innych częściach od 11—12 k. *Baranina* dyszek i combor 12—13 kop., w innych częściach od 9—10 kop. *Wieprzowina* od szynki 15—20 kop., szynki wędzonej funt 45—47 1/2 kop., kielbasy wędzonej 20—22 1/2 kop., schabu funt 15—18 kop., słonina świeża i sadło 18—20 kop., słonina solona 20—22 kop., szmalcu funt 20—24 kop. **Prosięta** sprzedają od kop. 60 do rs. 2.00. — **Drób** nieco taniej: indyki od rs. 2.30 do 2.50, indyczki od rs. 1.00 do 1.25, kapłony od rs. 1.10, pulardy od 80—90 kop., kaczki od 35—50 kop., kaczki większe od 60—65 kop., gęsi żywe od kop. 75 do rs. 1, bite rs. 1.10 do 1.20, kury od 70—95 kop., perlicki 65—75 k. **Kurczęta** młode od 15—25 kop. — **Ryby** nieco taniej, łosoś świeży funt kop. 75, wędzony kop. 75, sandacz śniący funt od 13—15 kop., szupaki i karpie żywe funt 25—35 kop., szczupaki śnięte funt 14—18 kop., karpie śnięte 12—15 kop., wszelkie inne ryby funt 8—10 kop. **Raków** drobnych kopa od 40 kop., większych od rs. 1 do rs. 1 kop. 50 płacono. Śledzie: uliki sztuka 4—5 kop., śledzie wędzone sztuka od 2 1/2—3 kop., śledzie tak zwane łososiowe sztuka 3—4 kop., śledzie zwyczajne sztuka 2—3 kop., na kopy rs. 1.10 do 1.75. — **Nabiał** jak dawniej, mleko niezbiżerane kwarta 7 1/2—8 kop., zbiżerane 3—3 1/2 kop., śmietanki kwarta 12—15 kop., śmietany 25—30 kop., masło bez soli 25—27 1/2 kop. funt, solonego tak samo, masło na kwarty 50—55 kop., masło śmietankowe funt kop. 35, ser zwyczajny 7 1/2—20 kop., ser owczy 15—25 kop. za baryłkę, śmietankowy funt 16—18 kop., ser szwajcarski kop. 20 funt, twarożki 10—15 kop., jaja za kope od kop. 90 do 95, na sztuki świeże u włościanek za dwa 3 1/2 kop. płacono. — **Owoce:** gruszek funt 2—6 kop., na sztuki 1/2—2 1/2 kop., jabłek tak samo, śliwek funt od 4—5 kop., lubaszek funt 1—1 1/2 kop., arbuzy sztuka od 15—18 kop., melony sztuka od 30 do 50 kop. Żądano, jagód czarnych kwarta 6—7 kop., borówek garniec 16—20 kop., orzechów laskowych kwarta od 9—12 kop., orzechów włoskich kopa od 15—18 kop., orzechów tureckich kwarta 15—16 kop., cytryny sztuka sprzedawano 2 1/2—3 kop., pomarańcze sztuka 6—7 powidla funt 10—15 kop., miodu funt 17 1/2—30 kop., maku kwarta 18—20 kop., grzybów wianek 25 do 30 kop., grzybów suszonych funt 40—50 kop., pieczarek białych 25 kop. — **Warzywa:** pietruszki pecepek 2—4 kop., cebuli pecepek 2—3 kop., chrzanzu pecepek 8—10 kop., rzodkwi białej pecepek 2—3 kop., salaty główka 1/2—1 kop., pieczarek białych 10—20 kop., grzybów świeżych białych 10—20 kop., bedłek kupka 1—2 kop., rzodkiewki pecepek pół kop., ogórki kopa 8—25

kop., kalfiory sztuka 2—5 kop., buraków pecepek 2—3 kop., szczypiorku pecepek 1—1 1/2 kop. Rzepki pecepek od 3 do 5 kop., Marchwi pecepek 2—3 kop. Kalarepy pecepek od 1—5 kop. Kartofli garniec 3—4 kop., kapusty główka 1 1/2—2 1/2 kop., pomidorów sztuka 1—2 kop. U włościanek kupka szczawiu 1/2 kop., szpinaku tak samo.

Targ zbożowy na placu Witkowskiego w dniu 7 września r. b. — Dostawy piątkowe, jak zwykle małe i w drobnych partjach. Wobec tego usposobienie jest nie wyrazne, a ceny za normalne uważane być nie mogą. Pszenicy wystawiono na sprzedaż 100 korcy, wyborowej nie było, za białą płacono, po 4.30, 4.40 do 4.55, za pstrą po 4.10. Żyta ofiarowano 300 korcy, z tych 250 korcy wyborowej po 3.10 do 3.15, średnie po 3 rs. do 3.05. Owsa 400 korcy średniego po 1.90, 2 rs. do 2.25 kupowano. Siana dosyć, sprzedawano po 25 do 33 1/2 kop. za pud stomy duży, płacono po 15 do 17 1/2 kop.

— Magazyny tranzytowe przy stacji Praga kolei warszawsko-wiedeńskiej.

Sprawozdanie z dnia 6-go września r. b.

	przyszło:	wyszło:	pozostaje:
	przyszło:	wyszło:	3 wagonów
Żyta	— wag.	1 wag.	94
Owsa	2	4	—
Maki żytniej	—	—	—
Maki pszennej	2	1	29
Kaszy jaglanej	1	—	89
Kaszy gryczanej	—	—	—
Ryżu	—	—	—
Pszenicy	—	—	3
Jęczmienia	—	1	89
Grochu	—	—	1
Gryki	—	—	4
Cebuli	—	—	—
Pasoli	—	—	2
Łoju	—	—	—
Makuchów	—	—	—
Maki kartoflanej	—	—	8
Kukurudzy	—	—	—
Soli	—	—	—
Rodzinków	—	—	—
Prosa	—	—	—
Tranu	—	—	—

Razem 5 wagonów 7 wag. 292 wagonów

Gdańsk, dnia 8-go września r. b. — Pszenica krajowa w słabym usposobieniu przy cenach znowu obniżonych. Towar tranzytowy musiano również oddawać taniej. Płacono za ruską tranzyto czerwoną 732 gr. 71 m., 732 gr. i 734 gr. 75 m., wybitnie czerwoną 769 gr. 83 m., 780 gr. 90 m., 788 gr. 92 m., 799 gr. 94 m. za tonnę. Terminy tranzyto: na wrzesień-październik 93 1/2 mar. płacono, na październik-listopad 96 1/2 mar. w zaoferowaniu, 95 mar. w poszukiwaniu, na listopad-grudzień 97 m. płacono, na kwiecień-maj 103 1/2 mar. w zaoferowaniu, 103 mar. w poszukiwaniu. Cena regulacyjna tranzytovej 95 mar. Wypowiedziano 850 tonn. Żyto bez zmiany. Płacono za polskie tranzyto 741 gr. i 762 gr., za ruskie tranzyto 744 gram. 72 m. Wszystko za 714 gram. i tonnę. Terminy: na wrzesień-październik dolno-polskie 70 1/2 mar. płacono, na październik-listopad dolno-polskie 72 1/2 mar. w zaoferowaniu, 72 mar. w poszukiwaniu, na listopad-grudzień dolno-polskie 74 mar. w zaoferowaniu, 73 1/2 mar. w poszukiwaniu, na kwiecień-maj dolno-polskie 79 mar. w zaoferowaniu, 78 1/2 mar. w poszukiwaniu. Cena regulacyjna dolno-polskiego 71 mar., tranzytovej 70 mar. Jęczmień targowano targowano ruskim tranzyto 638 gr. 66 mar., 664 gr. 67 m., stary 674 gr. 64 m. za tonnę. Rzepki ruskim tranzyto letni 135 mar., 636 m., 638 m., 142 mar. za tonnę płacono. Rzepki ruskim tranzyto 156 m., 157 mar., 158 mar., 159 mar. za tonnę płacono. Lnica ruskim tranzyto 105 m., ładna 112 mar. za tonnę targowano. Soczewica ruska tranzyto duża 140 mar., 150 m., 160 mar. za tonnę płacono. Otręby pszenne grube 2.65 mar., 2.70 mar., średnie 2.50 mar., średnie 2.45 m. za 50 kilogr. targowano. Spirytus bez zmiany, niepodlegający cłu w towarze gotowym 52 1/2 mar. w zaoferowaniu; podlegający cłu w towarze gotowym 32 1/2 m. w zaoferowaniu, na wrzesień-październik 31 mar. w zaoferowaniu. Dla cukru w towarze gotowym w Gdańsku usposobienie beczynne, a w Magdeburgu stałe. Kurs w Gdańsku 220.20 m. za 100 rs.

Płock, dnia 5-go września r. b. — Od naszego korespondenta. Na wczorajszym targu dowóz zboża był niewielki. Przywieziono około 600 korcy żyta, 200 pszenicy, 120 owsa, 30 jęczmienia, 10 grochu, 30 gryki. Transzacje na rzepak odbywały się tylko przez fabrykantów. Zapasów zboża w śpiżniach niema, gdyż spław odbywa się zaraz; w zeszłym tygodniu spławiono do Gdańska 4 berlinki żyta, razem około 2,500 korcy. Na konsumcję Kutna tamtejsi handlarze zakupili pszenicy około 500 korcy, płaćąc za korzec 240-funtowy do rs. 4.

Plantacje buraczane. Według ostatniego sprawozdania biura przedstawicieli fabrykantów cukru w Kijowie, ogólna przestrzeń plantacji buraczanych, będących w dobrym stanie, wynosi obecnie 303,858 dziesięcin. W kampanji nadchodzącej uczestniczyć będzie 227 cukrowni, z których 208 należy do syndykatu. Normę produkcji obliczono na 24,595,663 pudów mączki cukrowej.

Okowita. W Niemczech usposobienie rynków okowitanych w ostatnich czasach poprawiło się cokolwiek, pomimo, iż zapasy okowity na rynkach obliczają na 60 do 65 milionów litrów, wobec 40 do 45 milionów litrów w r. z. Urodzaj kartofli budzi pewne obawy i już dziś panuje powszechne przekonanie, że produkcja w przyszłej kampanji musi zmniejszyć się.

Pożar.

Dzisiaj, o godz. 2-ej w nocy, wybuchł pożar w posesji nr. 14-ty przy ul. Przyokopowej, za rogatkami, należącej do p. Biernackiego.

Ogień pojawił się w komórze i rozszerzył wkrótce na sąsiednią oficynę drewnianą p. Biernackiego, oraz drugą p. Adolfa Troetzera.

Na ratunek przybyły trzy oddziały straży pod komendą naczelnika, p. Popławki.

Obie oficyny oraz komórki drewniane zgorzały, lecz straży udało się ocalić sąsiednie domy, również drewniane.

W spalonych oficynach mieszkało kilkanaście rodzin niezamożnych, których ruchomości padły pastwą ognia.

Odpowiedzi Redakcji.

Panu X. Y. Z. w Kielcach. — Myli się pan bardzo, sądząc, że mikroby bez zabarwienia nie są widzialne, gdyż możemy obserwować przez drobnowidz ruchy tych tworów, nieczem nie barwionych. Jeżeli pan, barwiąc na czerwono, widzi przez drobnowidz kolor czerwony, dziwi nas zapytanie, czy można odróżnić kolory przez drobnowidz. Co zaś do kwestji zarażania się, powietrze nie zawiera przecinków cholerycznych i dlatego przez nie zaraza udzielać się nie może. Znajdując się one mogą w wodzie, na pokarmach i t. d.; jeżeli będziemy przyjmować czyste pokarmy, myć ręce i plukać usta przed jedzeniem, możemy ustrzedz się cholery; dodac trzeba, że w normalnych warunkach żołądek wydziela dostateczną ilość kwasu solnego do zabicia mikrobow cholerycznych.

Panu Józefowi Chrzast. — W tych razach częstokroć sam chory musi poczuwać się do winy, że niezbyt sumiennie wykonywał zlecenia lekarza i grzeszył, nie zachowując stosownej djety. Z pośród specjalistów w chorobach żołądkowych możemy wskazać sz. panu dra Mikołaja Rajchmana.

Panu A. A., statemu prenumeratowi. — Według „Skorowidza szlachty”, wydanego przez b. Heroldje, rodzina J. pieczętuje się herbem „Trąby”. Herb ten tak się przedstawia: Na tarczy w polu białem trzy trąby czarne myśliwskie, w ten sposób ułożone, iż zwracają się do siebie stronami od zalednia i wzajemnie w środku tarczy się łączą; każda z nich ma przepaskę do wiązania złotą; na tarczy hełm, korona, a na niej pięć piór strusich. Jest atoli odmiana tego herbu, która polega na tem, że trąby na tarczy nie łączą się w jednym punkcie, lecz są od siebie oddzielone, i że na koronie, w miejsce piór strusich, są dwie stojące trąby myśliwskie, zakrzywione u góry; z tych jedna, lewa, koloru czarnego, druga zaś, prawa, złotego. Paprocki w „Herbarzu” swoim mówi, iż rodzina J. pieczętuje się właśnie przytoczoną odmianą.

Prenumeratowi z ul. Szwajcarskiej. — Prosimy o odbitkę, inaczej bowiem określić wartości numizmatu niepodobna.

Panu M. L. S. — O ile wiemy, ten lub ów napis na znaku sklepowym nie ma żadnego wpływu na rodzaj opłacanego patentu. Każdy sklep przecież uważa się za „skład” towarów.

Dziesięcioleciu prenumeratowi. — Zwrot prawidłowy grammatycznie w liczbie pojedynczej.

Panu Wincentemu M. — Monety bez żadnej wartości numizmatycznej.

Stalej prenumeratrze. — „Dzieje literatury polskiej” Wł. Spasowicza w opracowaniu A. G. Boma, dalej prace K. Mecherzyńskiego, Kulikowskiego lub Bartoszewicza. Jeżeli zaś chodzi o wydawnictwo obszerniejsze, zalecamy „Dzieje” L. Sowińskiego, według notat A. Zdano wicza.

Ladnemu w Guzowic. — Jako urodzony d. 28-go grudnia r. 1873-go, do powinności wojskowej powołany pan będzie w r. 1895-ym.

Uczniowi w Łomży. — Dla braku miejsca wszystkich zakładów przytaczac nie możemy, zresztą w ogóle do tego rodzaju zakładów naukowych wstęp jest wielce utrudniony. — Kiedy powstał i z kąd się wziął herb „Grzymala”, oznaczający trudno, Herb ten należy do najdawniejszych, a początek jego narówni wieloma innemi klejnotami ginie w pomroce wieków.

Panu J. L. we Włocławku. — Monety, których odbitki otrzymaliśmy, należą do bardzo pospolitych, ztąd i wartość ich numizmatyczna jest mało znaczna. — W mitologii greckiej Hippolit był pasierbem Fedry, żony Tezeusza, Hippolita zaś, córka Marsa i Otresy, była królową amazonek.

Panu S. S., prenumeratowi. — Liczny dobór przewodników do korespondencji niemieckiej znajduje sz. pan w każdej księgarni. Są to w ogóle wydawnictwa tanie i sumiennie opracowane.

Pa. w Henrykowi G. — Między kroić a krajać niema żadnej różnicy, wszelakoż pospolicie mówi się krajać; kroić zaś, z wyjątkiem wyrażenia „kroić na cos”, t. j. zmierzac ku czemuś, kusić się o cos, używa się jedynie w formie dokonanej: skroić, zakroić, przekroić. Co do twierdzenia, jakoby kroic odnosilo się jedynie do krawiectwa, to stanowczo utrzymywać tego nie możemy, gdyż lubo mamy wyrażenie „skroić kurtę”, mamy również przysłowie: „Tak krawiec kraje, jak mu materji staje”.

Wydawnictwo GEBETHNERA i WOLFFA.

Marjan Gawalewicz.

„Królowa Niebios”

(Legenda o Matce Roskiej)

z ilustracjami Piotra Stachewicza.

Wydanie wytworne na pięknym welinie.

Zeszyt III opuścić prasę.

Cena za całość 6 zeszytów rs. 6, z przesyłką rs. 7 kop. 10.

Księgarnia przyjmuje zamówienia na wyjątkową edycję „Królowej Niebios” na zbytkownym papierze, w większym formacie (édition de luxe).

Cena w przedpłacie rs. 10. 1097r

Dr Jan Marczewski

powrócił i przyjmuje od 1—2 i od 4—6.

Nowy-Swiat № 34,

(dom Bothego). 3479

— Dr med. Mikołaj Brunner powrócił. Jasna 10 (Zielony plac). 3950

Spostrzeżenia meteorologiczne.

Sprawozdanie stacji w Warszawie z dnia 7-go września r. b.

Table with columns: Barom., Wjg., Wiatr, Temp. C., Temp. R. and rows for different times of day (6-g, 7-g, 1 pp., W ciągu d. 6-go b. m.).

Sprawozdanie międzynarodowe z d. 4-go września r. b., godz. 7 rano:

Table with columns: Stacje, Stan nieba, Temperatura, Wiatr, Opad w milimetrach, and rows for various cities like Abbazia, Berlin, Biarritz, Budapeszt, Bukareszt, Christiansun, Genewa, etc.

TABELA WYGRANYCH w drugim dniu ciągnięcia II-iej klasy 163-iej Loterii klasycznej.

Dnia 7-go września 1894-go roku.

Table with columns: Nr, Wygrał rs., Nr, Wygrał rs. for numbers 4962, 4550, 7957.

Po rs. 150 wygrały NN-ra:

Table with columns: Nr, Wygrał rs. for numbers 9318, 13280, 17526.

Po rs. 60 wygrały NN-ra:

Table with columns: Nr, Wygrał rs. for numbers 139, 279, 1423, 1840, 2275, 2984, 3687, 4661, 4847, 5717.

Po rs. 45 wygrały NN-ra:

Large table with columns: Nr, Wygrał rs. for a wide range of numbers from 341995 to 8262.

5% Pożyczka Premjowa 1866 r. asekurację od losowania 1 (13) września 1894 roku przyjmuje

Dom Bankierski

Maurycy Nelken i S-ka

Krakowskie-Przedmieście nr 71 Tabelki losowań kantor wydaje bezpłatnie. 1026r

S. ROGULSKI

nauczyciel buchalterji,

zakłada rachunki i wyczuza ich prowadzenia w handlach, zakładach przemysłowych itp. 3952

Adwokat przysięgły

O. FEDEROWICZ

powrócił. Elekoralna 32. 3995

Okulista Dr med. Ziemiński

powrócił. 8950

Dr med. Ludwik Krause

powrócił. 4017

Dr. B. H. GEFNERE (syn)

Okulista, powrócił. Nowy-Swiat № 7. 3901

Dentysta T. Séguinaud

przeprowadził się na Warecką № 9. 3965

— Edward Koelichen, adwokat przysięgły, powrócił. Długa 61. 3960

— Dr Zdzisław Baraniecki powrócił z za granicy. 3998

Ambulatorjum Dentystyczne

Krakowskie-Przedmieście 9.

Plombowanie i wstawianie zębów, operacje pod chloroformem i rozweselającym gazem. 1058 Przyjmują Doktorzy i Lekarze-Dentystyci codziennie od 9 do 3 z wyjątkiem świąt i niedziel.

— Dr med. St. Krysiński powrócił. Marszałkowska 117. 3958

Dr. LASSAUD wyjechał na 2 tygodnie. 4036

M. MARCINEK

11 NIECAŁA, wyjechał za granicę po nowe modele okryć damskich. 4028

Marka fabryczna.

Fabryka Sztucznych Kamieni

Simons & Co.

ŁUCKA 11.

Najnowszy wynalazek opatentowany we wszystkich krajach przemysłowych całego świata.

Dostarcza dla fabryk żelaznych, metalowych itd tartaków oraz dla warsztatów rzemieślniczych (z powodu wymaganej mniejszej ilości obrotów) kamienie i szejby szmerglowe wszelkiego rodzaju oraz podług specjalnych żądanych fasonów i wymiarów. Wszelkie zamówienia wykonywa się w przeciągu ośmiu dni.

Cenniki, prospekty i świadectwa na żądanie gratis i franco. 1031

Dr. FREIDENSON powrócił. 4025

KAJETY znane ze swej dobroci i taniości, które sprzedaje po kop. 48 za tuzin z dodaniem bibuły (tylko podczas zapisów szkolnych), poleca **Skład papieru St. Wiśniarskiego, Nowy-Swiat** № 53 w Warszawie. Skład posiada wielki wybór wszelkich materiałów szkolnych, po cenach nader umiarkowanych. 1051r

5-cio arkuszowych.

Stanisława Pisarzewska

nauczycielka historii i geografii, po rocznym pobycie za granicą wróciła do Warszawy. Krakowskie-Przedmieście 5, m. 25. 3962

DOLINA SZWAJCARSKA.

W sobotę, dnia 27 sierpnia (8 września) 1894 roku, o godzinie 6-iej wieczorem,

WIELKI KONCERT

SYMFONICZNY

pod dyrekcją

Adolfa Sonnenfelda

z udziałem: pani Róży d'Alambert (sopran), pana Wacława Wysockiego (tenor) i chóru amatorskiego pod dyrekcją pana Szczygielskiego. (1-szy raz) Kantata „Hymn na dzień Zwiastowania N. Marji Panny”, słowa Bdama Mickiewicza, muzyka Bohdana Borkowskiego. 4053

Dentysta M. Jacobsohn

Elektoralna 45, przyjmuje od 10—2-iej i od 3—7-iej Biednych leczy bezpłatnie. 4061

Z dniem 11-ym Września r. b. zostanie otworzony magazyn blawatny

Kazimierza Brokowskiego

b. współpracownika magazynu p. B. Herse

przy **ulicy Marszałkowskiej Nr. 125,**

w połączeniu z konfekcją pod zarządem znanej krojeżni

p. TEODOZJI DĄBKOWSKIEJ.

Próby na żądanie gratis i franco. 4010

Dr. W. MAYZEL powrócił. 4035

— Dr **W. Wyczalkowski** 20 lat praktyk szpital. jako naczelný lekarz chorób wener. i skórnych przyjm. do 10 r., 3—7 po poł. Chłodna 12. 4038

STANISŁAW BRYKNER profesor konserwatorjum powrócił. Krucza № 36 m. 7. 4056

— Dr **Z. Nieszowski** powrócił. Bracka № 8. 4046

— **Matylda Tuszowska** pianistka, powróciła. Żorawia 17, m. 6. 4051

— Lecznica zębów i jamy ustnej **Marszałkowska 109.** 4044

Adwokat przysięgły H. Ettinger

powrócił. Królewska 20. 4037

Notariusz Landau powrócił.

Antoni Szewczykowski

właściciel składu bielizny Bielańska 9, wyjechał za granicę celem zakupu nowości. 4041

— **J. K. Fogelman** — Kielce, Hipoteczna dom Libermana, **Nauczyciel buchalterji** upoważniony przez Okręg Naukowy Warszawski. 4060

Znaczne transporty

Cygar Hawańskich

w wielkim wyborze otrzymali i polecają

KALINOWSKI I PRZEPIÓRKOWSKI w Warszawie, hotel Europejski. 1090

ROZKŁAD JAZDY POCIĄGÓW od d. 18-go maja.

KOLEJ	POCIĄGI	Odech.		Przych.	
		godziny	minuty	godziny	minuty
Warsz.-wied. a) do Granicy i Sosnowca	Kurjerski I i II kl. z wagonem sypialnym	11	45 w.	6	15 r.
	Pospieszny 3 klasy	5	40 r.	10	— w.
	Pocztowy 3 klasy	10	30 r.	7	20 w.
	Pociąg dodatkowy do Rudy Guzowskiej w niedziele i święta do 28-go października	11	— r.	—	—
	Osob. 3 kl. do Sosnowca	5	10 pp.	12	40 pp.
	Osob. 3 kl. do Piotrkowa. (Powyższe pociągi łączą się z koleją Łódzka i dabr.)	7	— w.	8	35 r.
	Osob. 3 kl. do Skierniewic	9	50 w.	9	45 r.
	Spacerowy w niedziele i święta	9	15 r.	10	35 w.
	Spacerowy powrotny w soboty i wigilje świąt do d. 29-go września z Rudy Guzowskiej	—	—	10	35 w.
	Pociąg dodatkowy spacerowy z Rudy Guzowsk. w niedziele i święta	—	—	11	55 w.
b) do Aleksandrowa	Kurjerski I i II kl.	11	15 w.	7	25 r.
	Pospieszny 3 klasy	3	50 pp.	2	15 pp.
Warsz.-terespolska	Pociąg dodatkowy do Rudy Guzowskiej w soboty i wigilje świąt do d. 28-go października	4	20 pp.	—	—
	Pocztowy 3 klasy	8	25 r.	9	5 w.
	Kurjerski I i II kl. z wagonem sypialnym	8	53 r.	9	58 w.
	Poczt. 3 kl. dla komunik. bezpośr., a 2 dla miejsc. Towarowo-osobowy 3 kl.	3	33 pp.	2	13 pp.
	Towarowo-osobowy 3 kl.	11	13 w.	7	10 r.
	Towarowo-osob. do Mrozów II i III kl.	10	23 r.	7	13 w.
	Spacerowy do Mrozów 3 kl. w niedziele i święta	5	23 pp.	9	19 r.
	Pocztowy 3 klasy	9	18 r.	9	29 w.
	Osobowy 3 kl. do Iwanogrodu	3	24 pp.	2	20 pp.
	Osob.-towarowy z Iwanogrodu do Lublina	8	45 r.	9	13 w.
Nadwiślańsk. a) do Kowla	Osobowy 3 klasy	12	23 pp.	5	23 pp.
	Osobowy 3 klasy	11	54 w.	7	24 r.
	(Ostatnie dwa poc. łączą się z koleją dąbrowską.) Osobowy do Otwocka	5	— pp.	9	12 r.
	Osobowy do Otwocka	3	45 pp.	—	—
	Osob. z Otwocka w niedziele i święta	—	—	10	47 w.
	Pocztowy 3 klasy	5	32 pp.	10	37 r.
	Osobowy 3 klasy	10	15 r.	6	49 w.
	Osobowy do Nowogrodzkiej	4	15 pp.	8	42 r.
	Osobowy z Nowogrodzkiej w niedziele i święta	—	—	10	22 w.
	Obwodowa	Osob. z kolei wiedeńskiej	2	36 pp.	3
Osob. z kolei wiedeńskiej		7	53 r.	8	33 r.
Warsz.-pe-tersburska	Osob. z kolei terespolsk.	2	38 pp.	3	18 pp.
	Osob. z kolei terespolsk.	10	13 w.	10	51 w.
	Kurjerski I i II kl. z wagonem sypialnym do d. 30-go września	8	48 r.	8	18 w.
	Pocztowy 3 klasy	9	33 r.	7	43 w.
	Pociąg dodatkowy w niedziele i święta do Czyżewa do d. 8-go października	10	3 r.	9	38 w.
	Osobowy 3 klasy	11	3 w.	8	23 r.
	Osobowo-towarowy 2 i 3 kl. do Białegostoku	4	23 pp.	6	8 r.

Wobec zwrócenia w dzisiejszych czasach szczególnej uwagi na znajomość języków nowożytnych

Księgarnia T. Popławskiego, dawniej **J. BŁASZKOWSKIEGO,** obok Uniwersytetu,

poleca najpraktyczniejszą do wyczenia się języków: ruskiego, polskiego, francuzkiego i niemieckiego:

Elkany Nową Metodę w 4-ch językach, cena k. 53. w opr. k. 60.

Bocquel. Rozmowy francuzko-russkie i francuzko-polskie, cena rs. 1, poleca również dziełka szkolne:

Sierocińskiego. Gramatykę polską mniejszą i większą, cena kop. 10 i kop. 20.

Bmochowskiego. Historje święta, nadzwyczaj tania, cena kop. 10.

Ganot'a. Fizykę ozdobioną 620-ma pięknymi drzewor., cena rs. 3.

Grubeckiego. Artymetykę kurs wyższy, cena kop. 50.

Do nabycia we wszystkich księgarniach. 1484

SIEROCINSKI:

Grammatyka Polska mniejsza i większa. — Cena kop. 10 i kop. 20.

Ganot---Fizyka, ozdobiona 620-ma drzeworytami. — Cena rs. 3.

Nakład **J. Błaszkwskiego.**

Skład Główny u T. POPLAWSKIEGO, obok Uniwersytetu.

Do nabycia we wszystkich księgarniach. 1496

COGNAC

„IMPERIAL” i WINA czerwone **„REFOSCO”**, taninowe, żołądek wzmacniające.

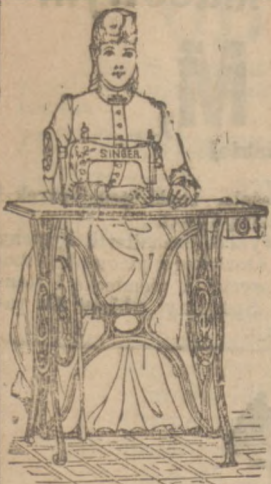
Aby uniknąć zaburzeń żołądkowych, przy terażniejszych upanach, takowe przy każdym jedzeniu dla strawienia zalecane jest przez lekarzy. — Ceny bardzo przystępne. — Koniaku od rs. 1.30—4.00 i Wi od kop. 35—150 i wyżej. 1024r

w Składzie Win Braci Kempnerów, Długa 5, oraz w sklepach „Merkury.”

Kajety, Tornistry i wszelkie przybory szkolne, w największym wyborze, po cenach bardzo przystępnych, poleca **Skład Papieru i Galanterji R. Krupecki i L. Poradzewski** w Warszawie, Wierzbowa № 1, wprost Hotelu Angielskiego. 1511

Warzywa i ziemniaki na zimę, a także owoce z Jankowa poleca skład nasion „Ogrodnik Polski”, Mazowiecka 11. 1197r

WOJAŻEROWIE firm handlowych Warszawskich i Łódzkich, wyjeżdżający w tych dniach do Cesarstwa i Królestwa, którzy chcieliby się podjąć odebrania Weksli od Kupeów w różnych miastach za wzięte towary, raczą nadsyłać oferty z opisaniem marszruty obecnej podróży, żądanego komisowego, referencji itp. adresując Warszawa, Skrzynka pocztowa № 256. 1546

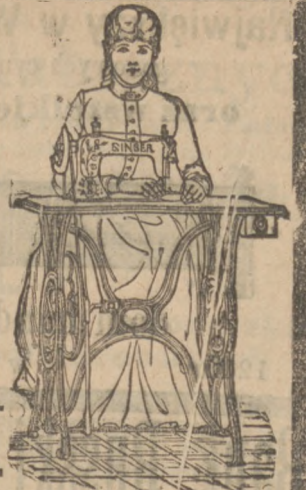

Oryginalne „Singera” maszyny do szycia

najstarszej i największej w świecie Fabryki Maszyn do szycia

THE „SINGER” MANUFACTURING COMPANY

są najlepszymi maszynami do szycia, co na wystawie w Chicago udzieleniem 54-ch pierwszych nagród najzupełniej stwierdzonem zostało.

Oryginalne „Singera” maszyny do szycia

posiadają na ramieniu i podstawie niniejszą

markę fabryczną

markę fabryczną

prawnie zastrzeżoną we wszystkich państwach. Zważając się przed innymi fabrykatami, które bez

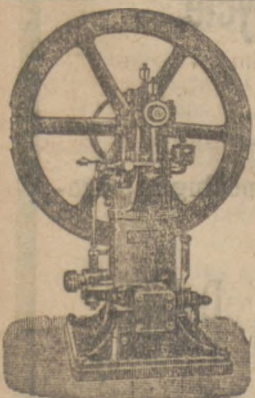

na powyższą markę Szan. Publiczność, najłatwiej ustrzeże tej marki nie są maszynami „Singera.”

Oryginalne „Singera” maszyny do szycia są do nabycia w Warszawie w składzie
G. NEIDLINGERA, ulica Wierzbowa Nr 6.

oraz na prowincji we własnych filjach:

ŁÓDŹ Piotkowska 22. **KALISZ** Warszawska 47. **KIELCE** Rynek 20. **RADOM** Lubelska 109. **LUBLIN** Krak.-Przedm. 176/7. **ŁÓŃZA** Rynek 216. **PŁOCK** Tumską 56/7. **SIEDLCE** Warszawska 194. 1187r.

MOTORY GAZOWE „OTTO” słynnej fabryki motorów gazowych w DEUTZ

Konstrukcji leżącej jedno i dwu-cylindrowe, o sile od 1/4 do 200 koni par.
Konstrukcji stojącej jedno-cylindrowe . . . o sile od 1/4 do 12 koni par.

40,000 sztuk motorów gazowych, o sile przeszło 170,000 koni dotychczas w użyciu.
! Przeszło 70 sztuk motorów w Warszawie, o sile od 1/4 do 60 koni par.!

Motory Gazowe „Otto” z Deutz przewyższają wszystkie motory konkurencyjne: zużywają najmniejszą ilość gazu, są zupełnie bezpieczne, chodzą regularnie i cicho.—Każdy motor przed wysyłką z fabryki, dokładnie wypróbowany jest na siłę rzeczywistą i dla tego fabryka **za pełną siłę motorów poręcza.** Motory mają znacznie większą siłę niż oznaczona w cenniku.

Dla miejscowości pozbawionych gazu lub dla większych zakładów przemysłowych.
Motory Gazowe „Otto” z Deutz, w połączeniu z aparatem do wytwarzania gazu „Dowsona” od siły 8 koni począwszy, przedstawiające znaczną oszczędność w porównaniu z maszynami parowymi.

Dla drobnego przemysłu i miejscowości pozbawionych gazu:
Motory Naftowe „Otto” z Deutz, o sile 1 do 12 koni, niezrównanej dobroci, tak pod względem konstrukcji i biegu, jak również oszczędności nafty.

Transmisje, urządzenia całych zakładów przemysłowych i t. p.
po niskich cenach i na przystępnych warunkach spłaty.

Świadectwa, cenniki, kosztorysy—na żądanie.

LEON JANTZEN

Biuro Techniczne, Warszawa, Miodowa № 15.

ZGUBIONO: 1545
Weksel płatny na 13 (1) Grudnia 1894 r., wystawiony przez N. Eidelmana w Zytomierzu na rs. 100, na Władysława Mistowskiego; dwa papierki po rs. 100, jeden papierek 5 rs., jeden papierek 3 rs., 3 papierki po 1 rs. i 3 bilety wizytowe Władysława Mistowskiego. Wszystko w jednym portfelu, będącym własnością Władysława Mistowskiego. Znalazca raczy łaskawie odnieść za nagrodą rs. 50, ul. Smocza 28, m. 7, 2-ie piętro.

Zakład Gimnastyki szwedzkiej
p. Heleny Kuczalskiej
i ogród do zabaw dziecięcych z krękiem i lawn-tennisem dla starszych, otwarty do 15 września. Mazowiecka 5. 1550

Rybaki № 6. Przy rzece Wiśle, nowo-otworzony
Skład żwiru,
podzwirku i kamieni, poleca się z wielkim zapasem, do sprzedania częściowo, za bardzo przystępną cenę, z dostawą lub bez niej.—Tamże przyjmują się obstalunki na roboty brukarskie, ze swoim materiałem. 1528

Lekcje Tańców
udziela u siebie i w domach prywatnych, Elektoralna № 53, W. PUCHAŁSKI.

MECHANIK
KAROL FISZLIN, Wilcza Nr. 43.
Zakład dzwonki elektryczne i przyjmuje wszelkie reparacje. 1551

!! Bielańska № 16 !!
Specjalny Magazyn
Krawatów,

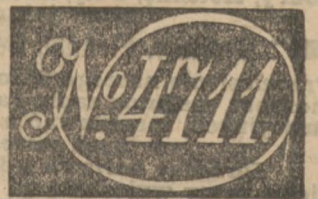
M. NATANSONA,
poleca na nadchodzący jesienny sezon wielki wybór najnowszych fasonów. Ceny fabryczne oznaczone na każdym krawacie. 1503

HARTSZRÓT 1117r
Angielski oryginalny
Krzysztof Brun i Syn.

Na czas szkolny

poleca się wielki wybór **Rajscajgów** (od 50 kop. do 50 rs.), względnie też i **tanio** odnawia się i wyostrza potrzebujące naprawy. Wszystko co wchodzi w zakres optyki i chirurgii, mieszczą w wyrobach uznanej wartości Zakłady **J. DREHERA, Szpitalna 6 (szczęść) i Krak.-Przedm. 29,** a mianowicie: **Okulary i Binokle** (specjalność zakładów) w najnowszych fasonach (od 50 kop.) Termometry lekarskie, kąpielowe i pokojowe, Spirytometry, Cukrometry i w ogóle wszelkie próbierze, Barometry, Kompas, Lupa, Miary taśmowe, składane i t. p., Wasserwagi, Bandaże rapturowe różnych stosowań, Przepaski damskie ochronne, Wyroby higieniczne gumowe i pęcherzowe „Delikatesse” (nowość), Wyprawy pologowe, Irrigatory, Klizopompy, Suspensorja, Szpryceki, Pończochy elastyczne i t. p. i t. p.—**Wybór wielki, ceny najniższe.**—Przyjmują się reparacje.—Uwaga! Dla uniknięcia pomyłek uprasza się o zwracanie uwagi na firmę: **J. Dreher Szpitalna № 6.**
Wysyłka pocztą za zaliczeniem. 1183

MYDŁO przeciw łupieżowi

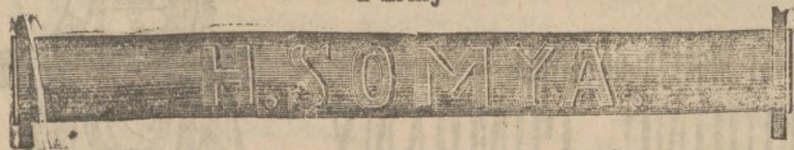
przesycone tłuszczem rezorcynową salicyłą, siarczono-dziegciowe, wedle przepisu D-ra med. P. J. Eichoffa.

Sprzedaj w wielu aptekach i składach aptecznych.

Przy kupnie prosimy zwracać uwagę na zatwierdzoną markę fabryczną Nr 4711.

Strzedz się podrabiań.
1091r

Największy w Warszawie skład rur żelaznych
gazowych cynkowanych, kotłowych i ołowianych,
oraz wszelkiego rodzaju narzędzi do rur
u firmy

dom handlowy i biuro techniczne

1200r

w Warszawie, Bracka 25.

Bank Ruski Handlowo-Przemysłowy
w Petersburgu.
Oddział Komisowy Warszawski,
Nowozielna 51,

zawiadamia, że mając znaczne zapotrzebowanie na jęczmień browarny do różnych miejscowości Cesarstwa, w których Bank posiada własne Oddziały i Agentury, podejmuje się komisowej sprzedaży tego artykułu i udziela zaliczeń na dogodnych warunkach.

1131r

Dnia 28 Września (10 Października) 1894 r., odbędzie się

w Białej-Cerkwi

(stacja kolei Fastowskiej).

Sprzedaz przez licytację KONI

różnych rass, przeważnie młodych, zdatnych pod siodło i do zaprzęgu, a pochodzących ze stad: **Hr. Wład. Branickiego (z Janiszówki), Hr. Ksawerego Branickiego (z Uzina) i Sukcessorów ś. p. Aleksandra Rakowskiego (z Holenderni),** w liczbie około **60 sztuk.**—Sprzedaż odbywać się będzie w **Stajniach Hr. Ksawerego Branickiego.**—Żądanych szczegółów udziela Zarządzający Stadami **P. A. Zakrzewski,** według adresu przez **Białą-Cerkiew w Stawiszczach.** 1313

SPECJALNY SKŁAD

Obić Meblowych i Powozowych

S. SILBERMAN,

Plac Żelaznej Bramy Nr 1,

przy Ogrodzie Saskim, 1-e piętro.

Poleca w wielkim wyborze Utrechtę gładkie i gniecione, Velours, Jout'y, Koteline, Juty, Brokatela, Repsy, Kretony, Portjery odpasowane, jak również bardzo gustowne

Dywany, Firanki, Serwety, Kapy na łóżka i Chodniki.

Przeniesienie naszego Składu do mieszkania prywatnego daje nam możliwość, wskutek zaprowadzenia znacznych oszczędności administracyjnych, sprzedawać nasze towary po cenach uniemożliwiających wszelką z nami konkurencję.

Sprzedaz hurtowa i detaliczna.—Handlującym rabat.—Właścicielka firmy wyjechała za granicę po świeże towary. 1509

WĘGLE I

DRZEWO

F. ŁAPIŃSKIEGO,

Najdawniejszy 29 lat egzystujący Handel Węglem i Drzewem.

Najlepsze gatunki węgla.—Drzewo suche.

Więszym odbiorcom, ceny niższe.

Kantor Główny: Marszałkowska Nr 101.—Skład: Srebrna Nr 3.

Telefony.

423r

W Zakładzie Naukowym 6-klasowym

MARYI RAUM,

NOWY-SWIAT № 15, róg Jerozolimskiej

(dawniej na Brackiej),

egzaminę wstępne rozpoczną się dnia 1 Września, lekcje 5 Września, zapis pensjonarek i uczennic przychodnich od 28 Sierpnia, między godziną 10—3. Kierunek zakładu praktyczny. Prócz zwykłych nauk szkolnych wykład buchalterji, higieny i pedagogiki. Rysunki oraz wszelkie roboty ręczne podług bardzo obszernego planu pierwszorzędnych szkół zagranicznych. Gimnastyka i śpiew chóralny. Konwersacja niemiecka i francuska. Cudzoziemki na miejscu. Przyjmuje się panienki od lat 7. Specjalny oddział dla pańien **całociepłych** się uczyć robot ręcznych, krawieczyzny i buchalterji. 1455

KAPIELE

Książęca Nr 4 (Telefonu Nr 616).

1. Dostarczają wanny z gorącą wodą do mieszkań po 1 rublu do godziny 5-ej; rubli 1 kop. 25 wieczorem. Abonament (6 biletów) o 25 kop. taniej.
2. W Zakładzie wanny marmurowe z prysznicem lub bez od 40 do 60 kop. Abonament (6 biletów) o 10 kop. taniej.
3. Nowo urządzone prysznice zimne i ciepłe z wszelkiego rodzaju wytryskami po kop. 15. Abonament (6 biletów) po kop. 12 1/2. 1539

Istniejące od 1858 roku

St.-Petersburskie Towarzystwo

Ubezpieczeń od Ognia i na Życie.

Zawiera ubezpieczenia:

- a) od Ognia — ruchomości i nieruchomości
- b) na Życie — kapitałów, posagów i rent, podług najdogodniejszych kombinacyj.

Jeneralna Ajentura na Królestwo Polskie,

Warszawa, Zielony Plac Nr 13.

Ajenci we wszystkich prowincjonalnych miastach.

Poszukuje się zdolnych Ajentów i Akwizytorów
na korzystnych warunkach. 1172r

HERBATA

firmy

WOGAU i K° w Moskwie.

sprzedaje się hurtowo i detalicznie

u **JÓZEFA KLEINADEL** w Warszawie,

SKŁAD GŁÓWNY

ulica Królewska Nr 39, wprost Giędy.

FILJA: Gmach Teatru pod filarami, obok cukierni.

Telefonu № 280.

1199r

ZŁOTY MEDAL 1885 r.

973r

ROBERT BOHTE

w Warszawie, Nowy-Swiat Nr 34,

KASSY OGNIOTRWALE.
Specjalna Fabryka,

nagrodzona medalami na wystawach europejskich i amerykańskich. Wyrób pierwszorzędny.—Ceny niskie, znaczny wybór. Cenniki z rysunkami wysyłają się bezpłatnie.

OBWIESZCZENIE.

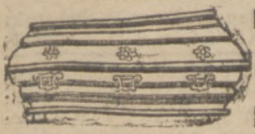
Dnia 26 Września (8 Października) 1894 r., o godz. 12-iej w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy, licytacja **in minus** przez opieczętowane deklaracje

na dostawę w roku 1895 niżej wymienionych materiałów dla miejskich wodociągów w Warszawie i na Pradze od cen następujących:

- 1) Łoju wołowego w osekach, najlepszego gatunku, funtów 1200, od kop. 20 za jeden funt,
- 2) Łoju wołowego, surowego, nie przetapianego, świeżego (ój nerkowy), funtów 1800, od kop. 20 za funt.
- 3) Czystej pakuły funtów 900, od kop. 10 za funt.
- 4) Sznuru nasyczonego smołą, suchego, dla połączenia rur funtów 600, od kop. 15 za funt.
- 5) Plecionki lnianej funtów 650, od kop. 45 za funt.
- 6) Blejwasu funtów 400, od kop. 15 za funt.
- 7) Minji funtów 500, od kop. 16 za funt.
- 8) Terpentyny wiader 16, od rs. 1 kop. 80 za wiadro.
- 9) Pokostu funtów 920, od kop. 20 za funt.
- 10) Mydła szarego funtów 2200, od kop. 9 za funt.
- 11) Cynku miękkiego (paulshütte) funtów 1200, od kop. 7½ za funt.
- 12) Ołowiu angielskiego funtów 75, od kop. 45 za funt.
- 13) Żelaza walcowanego pudów 125, od rs. 1 kop. 90 za pud.
- 14) Blachy żelaznej pudów 25, od rs. 3 kop. 20 za pud.
- 15) Stali funtów 380, od kop. 30 za funt.
- 16) Blachy cynkowej pudów 12, od rs. 4 kop. 80 za pud.
- 17) Płótka szmerglowego arkuszy 600, od kop. 7 za arkusz.
- 18) Gwoździ maszynowych Nr 3, funtów 700, od kop. 10 za funt.
- 19) Gwoździ kutek kóp 60, od kop. 73 za kopę.
- 20) Obcinków bawelnianych (putzvolle), do czyszczenia maszyn funtów 5000, od kop. 14 za funt.
- 21) Płótka gęstego (żaglowego), arszynów 260, od kop. 16 arszyn.
- 22) Nafty najlepszego gatunku funtów 2000, od kop. 4 za funt.
- 23) Sody amoniakalnej pudów 60, od rs. 2 za pud.
- 24) Sody pudów 25, od rs. 1 kop. 20 za pud.
- 25) Świec stearynowych (newskich), funtów 4000, od kop. 23 za funt.
- 26) Ligroiny pudów 8, od rs. 4 za pud.
- 27) Mydła twardego pudów 5, od rs. 4 kop. 80 za pud.
- 28) Mydła ekonomicznego pudów 3, od rs. 7 kop. 20 za pud.
- 29) Węgla drzewnego pudów 350, od kop. 50 za pud.
- 30) Drzewa sosnowego 30 kub. sażeni ruskiej miary, trzech polanowych, od rs. 21 za sażeń ruskiej miary.
- 31) Słomy długiej żytniej pudów 300, od kop. 30 za pud.
- 32) Miotel brzoźowych kóp 40, od rs. 1 kop. 20 za kopę.
- 33) Worków mocnych 1000 sztuk, od 40 kop. za sztukę.
- 34) Smoły gazowej pudów 120, od kop. 60 za pud.
- 35) Paku pudów 10, od rs. 1 kop. 60 za pud.
- 36) Kleju stolarskiego pudów 10, od rs. 7 kop. 50 za pud.
- 37) Gumy arabskiej czystej 25 funtów, od kop. 75 za funt.
- 38) Gnoju końskiego, długiego, 50 parokonnym wozów, od rs. 2 za parokonnym wóz.

Mający zamiar ubiegania się o rzeczony przedsięwzięcie, złożą w dniu do licytacji naznaczonym, do godz. 12-iej w południe, na ręce p. o. Prezydenta Miasta, zapieczętowaną deklarację, napisaną bez poprawek na papierze stemplowym ceny kop. 80, wraz z kwitem kasy miasta Warszawy, na złożone wadium, w ilości rs. 660, które nieutrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki są do przejrzenia w Wydziale Magistratu eksploatacji wodociągów i kanałów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych; wzór do deklaracji wydrukowany został w Gazecie Policzyjnej. 1189r

Magazyn Pogrzebowy

S. FIJAŁKOWSKA,

Senatorska 26, wprost kościoła św. Antoniego,

posiada na składzie **Trumny** metalowe pieczętowane do grobów murowanych i drewniane, pochodnie, wieńce metalowe i zasuszane, z szarfami i bez.

100 Kapeluszy do grubej żaloby z woalami **od rs. 4, Suknie od rs. 14,—ubioły pośmiertne.**

Towar wyborowy, ceny bardzo niskie. 1553

Pierwszy i jedyny w kraju Zakład
budowy maszyn do fabryk tasiemczanych i gumowych
Bronisława Korejwo w Łodzi,

ulica Miłsza № 821 a, c, /6,

buduje warsztaty tasiemczane (Banstühle) i gumowe (Gummistühle), maszyny do robienia wstążek klejowych (Pasmannmaschine), ludy do warsztatów z drzewa bukszpanowego (Schläger), maszyny do snucia jedwabiu (Treibmaschine), do nawijania jedwabiu (Spuhmaschine) i różne t. p. przyrządy pomocnicze, nie ustępujące dobrocią zagranicznym,—z kilkoletnią gwarancją. 1185r

Mam zaszczyt zawiadomić, że w dniu 1-ym Września r. b., otworzyłam w Warszawie, przy ulicy Brackiej 22,

Skład Wyrobów Tabacząnych

firm krajowych i zagranicznych, Galanterji, Materiałów piśmiennych i Perfumerji
Cenami niskimi i doborowym towarem, starać się będę zyskać względy Sz. Publiczności.

1550

M. Mindykowska.

RS. 17

za tuzin Krzesel **BUKOWYCH** z poręczkami
(Nr 15), trwałych, dobrze politurowanych
(wysortowanych),

u ZELIGA WORTREICHA,

BAGNO Nr 6.

1554

BOGUSŁAW HERSE

1183r

Senatorska 10.

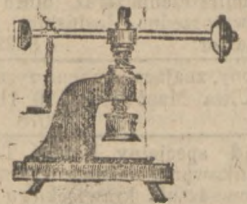
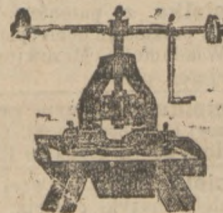
BURKI od rs. 33

Nowe materiały burkowe.

PELERYNY HIMALAYA DOUBLE-FACE
po Rs. 5. Rs. 12. Rs. 15.

WSZELKIE KONFEKCJE

pozostałe z sezonu zeszłego, po cenach
znacznie niższych.

Zakład Mechaniczny Adolfa **STEINKE,**

egzystujący od roku 1876-go przy ulicy Tłomackiej № 6, przeniesiony został na ulicę **LESZNO** № 18, obok kościoła Kalwińskiego. 1557

CZYSTA № 6.

Teofil Teleśnicki i S^{ka}

Skład Towarów Płóciennych
Jarosławskich i Żyrardowskich
w resztkach i całych sztukach.

Wysortowanych bawelnianych i pończosznicych, stołowej bielizny, chustek, ręczników, prześcieradeł, płótka na wyspy, webki, półpłótka, madapolamy, szirtingi, dymki, barchany, victorie, brylantyny, nansuki, kapy na łóżka rozmaitego wyrobu, kołdry ciepłe, serwety chenełowe, dywanowe i dywany, drelichy na materace, sienniki, chodniki, fartuchy, ścierki na tuziny i arszyny w wielkim wyborze. Wyroby trykotowe, kalesony, pończochy, skarpetki, wełniane i bawelniane.

Zakładom restauracyjnym przy większym zakupie stołowej bielizny, mimo niskich cen, odstępuję się osobny rabat.

Dla PP. Tapicerów wielki wybór drelichów w najnowszych i pięknych deseniach, ceny niebywałe niskie. 1209r

CZYSTA № 6.

Ample i Latarnie Weneckie,

Kandelabry, Lichtarze, Wazony do kwiatów, Bronzy i Galanterję drewnianą
poleca 1533

S. Gąsiorowski, Nowy-Świat 49.

